

Maanpuolustuskorkeakoulu

Yleinen opas 2017

Julkaisija

Maanpuolustuskorkeakoulu

ISBN 978-951-25-2886-8 (Nid)

ISBN 978-951-25-2887-5 (PDF)

Vastaava toimittaja

Sanna Kantola

Toimittaja

Opintoasianosasto

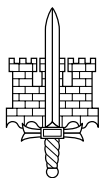
Taittaja

Pohjois-Karjalan Ilmoitusvalmistus Oy

Painopaikka

Juvenes Print

Tampere 2017

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

YLEINEN OPAS 2017

Sotatieteelliset perus- ja jatkotutkinnot

Nidottu: ISBN 978-951-25-2886-8
Sähköinen: ISBN 978-951-25-2887-5 (PDF)

Juvenes Print, Tampere 2017

Sisällys

Lukijalle.....	6
Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin tervehdys	7
Oppilaskunnan tervehdys	8
1 Maanpuolustuskorkeakoulu	10
1.1 Maanpuolustuskorkeakoulu	10
1.2 Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät.....	10
1.3 Maanpuolustuskorkeakoulun kokoonpano ja tehtävät.....	11
1.4 Tutkinto-osastot	12
1.4.1 Kadettikoulu	12
1.4.2 Maisteriosasto	12
1.4.3 Jatkotutkinto-osasto	12
1.4.4 Tutkimusala.....	13
1.5 Ainelaitokset ja Puolustusvoimien Kielikeskus.....	13
1.5.1 Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos.....	13
1.5.2 Sotataidon laitos.....	13
1.5.3 Sotatekniikan laitos	14
1.5.4 Puolustusvoimien Kielikeskus.....	15
1.6 Opintoasiainosasto.....	15
1.7 Puolustusvoimien kansainvälinen keskus.....	16
1.8 Maanpuolustuskurssit	17
1.9 Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut, Logistiikkakoulu sekä Raja- ja merivartiokoulu	18
1.9.1 Maavoimat	18
1.9.2 Merivoimat	20
1.9.3 Ilmavoimat	21
1.9.4 Puolustusvoimien logistiikkalaitos	22
1.9.5 Rajavartiolaitos.....	22

2 Opiskelu Maanpuolustuskorkeakoulussa	23
2.1 Hakeutuminen opiskelijaksi	23
2.2 Opiskelua määrittävät normit	24
2.3 Opiskelun yleisiä reunaehtoja.....	24
2.3.1 Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijat.....	24
2.3.2 Opiskeluoikeus.....	25
2.3.3 Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet tutkintotasoittain.....	25
2.3.4 Opiskeluaika	26
2.3.5 Opintojen arviointi ja arvostelu.....	27
2.3.6 Opintojen hyväksilukeminen	28
2.3.7 Tutkinto- ja kurssitodistukset sekä niiden liitteet	28
2.3.8 Palvelussitoumukset ja sitoumusajat	29
2.3.9 Muut opinnot	30
2.3.10 Opetus- ja tutkintokieli	31
2.4 Opiskelun tukeminen, palvelut sekä tietojärjestelmät	31
2.4.1 Opintojen ohjaus	31
2.4.2 Opintohallintojärjestelmä.....	32
2.4.3 Opintojen etenemisen seuranta	32
2.4.4 Verkko-oppimisympäristö PVMoodle.....	33
2.4.5 Kirjasto ja tietopalvelut.....	33
2.5 Turvallisuus	33
3 Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskeltavat tutkinnot.....	36
3.1 Sotatieteelliset perustutkinnot ja tutkintovaatimukset	36
3.1.1 Sotatieteiden kandidaatin (SK) tutkinnon ja sen lisäksi suoritettavien sotilasammattillisten opintojen tavoitteet ja rakenne	36
3.1.2 Sotatieteiden maisterin (SM) tutkinnon tavoitteet ja rakenne	38
3.1.3 Sotatieteiden maisterin tutkinnon rinnalla suoritettavat sotilasammattilliset opinnot	40
3.2 Sotatieteelliset jatkotutkinnot ja tutkintovaatimukset	40

3.2.1 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon tavoitteet ja rakenne.....	40
3.2.2 Sotatieteiden tohtorin tutkinnon tavoitteet ja rakenne.....	42
4 Sotatieteet ja niiden tavoitteet	43
4.1 Johtaminen	43
4.2 Sotataito.....	44
4.3 Sotilaspedagogiikka.....	45
4.4 Sotatekniikka	45
4.5 Kieli- ja viestintäopinnot.....	45
Liitteet	
LIITE 1: Tärkeitä yhteystietoja	46
LIITE 2: Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008)	49
LIITE 3: Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain muuttamisesta (559/2016)	60
LIITE 4: Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008)	63

Lukijalle

Kädessäsi oleva opas on laadittu yleisoppaaksi jokaiselle Maanpuolustuskorkeakoulun tutkinto-opiskelijalle ja muille korkeakoulusta ja sen opinnoista kiinnostuneille. Oppaassa esitellään opiskelijoille perustietoutta Maanpuolustuskorkeakoulusta, opiskelusta ja tutkinnoista. Muille lukijoille opas on hyvä tietolähde, sillä oppaassa pyritään ohjaamaan tarkemman tiedon lähteille, esimerkiksi täydennyskoulutuksen osalta tai opiskelijaksi hakeutumisessa. Oppaan kolmas luku on opiskelijien kannalta tärkeä, sillä siinä kerrotaan tutkintojen tavoitteista ja rakenteista. Oppaassa on asiaa koskien jokaista Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijaa. Oppaasta löytyy tarpeellista tietoa muun muassa opintohallinnosta, opiskeluoikeuksista ja opinto-
neuvonnasta sekä toimimisesta Santahaminan sotilasalueella.

Yleisen oppaan lisäksi sinun on mahdollista tutustua eri tutkintotasojen opinto- tai opiskelijan oppaisiin, sillä niihin sisältyvät esimerkiksi eri tutkintotasojen opintojaksokuvaukset. Lue opinto-oppaat huolella ja näin saat kokonaisvaltaisen kuvan eri tutkintojen työskentelystä ja tavoitteista. Yksityiskohtaisempia tietoja eri tutkinnoista tai niihin sisältyvistä opinnoista saat kurssinjohtajalta, oman tutkintotasosi koulutussuunnittelijalta, kurssisihteeriltä ja ainelaitoksilta.

Oppaan loppuosaan on koottu opiskeluun liittyviä tärkeitä yhteystietoja helpottamaan opiskelijan arkea. Oppaasta löydät myös Santahaminan kampusalueen kartan. Jos et saa oppaasta tarvitsemaasi tietoa, tai jos jokin asia jää sinulle epäselväksi, otathan yhteyttä Opintoasiainosaston henkilökuntaan. On myös toivottavaa, että annat palautetta opinto-oppaasta Opintoasiainosaston henkilöstölle. Näin voimme kehittää opasta edelleen.

Hyvää alkanutta lukuvuotta!

Opinto-oppaan toimittajat

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin tervehdys

Arvoisa opiskelija,

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen sotatieteellinen korkeakoulu. Päätehtävämme on puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen upseeriston kouluttaminen ja kasvattaminen. Korkeakoulu edistää kansakunnan kokonaisturvallisuutta sotatieteellisellä osaamisellaan ja asiantuntijuudellaan.

Maanpuolustuskorkeakoulu kouluttaa tiedollisesti ja taidollisesti sekä eettisesti korkeatasoisia johtajia erilaisin asiantuntijavalmiuksin sotatieteiden kandidaatin tasolta aina sotatieteiden tohtoriksi asti. Kaikilla tasoilla sotatieteelliseen opetukseen yhdistyy vahva työelämälähtöisyys. Korkeakoulusta valmistuvat sijoittuvat pääosin puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tehtäviin, mutta myös muualle yhteiskuntaan. Lisäksi koulumme tarjoaa puolustusvoimien palkatulle henkilöstölle täydennyskoulutusta uran kaikissa vaiheissa.

Upseerin tutkintoihin tähtäävää opetusta annetaan lisäksi Maasotakoulussa, Merisotakoulussa, Ilmasotakoulussa, Logistiikkakoulussa sekä Raja- ja merivartiokoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu ohjaa edellä mainittuja sotakouluja ja yhteen sovittaa upseerikoulutuksen kokonaisuuden.

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimuksen painopistealueita ovat kansallinen puolustus, kokonaisturvallisuus, Venäjä, NATO ja kansainvälinen kriisinhallinta.

Visiomme mukaan Maanpuolustuskorkeakoulu on kansallisesti ja kansainvälisesti verkottunut sotatieteellisen opetuksen ja tutkimuksen suunnannäyttäjä.

Toivotan korkeakoulussa jo olevat sekä uudet opiskelunsa aloittavat opiskelijat tervetulleiksi sotatieteellisten opintojen pariin.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori

Kenraalimajuri Ilkka Korkiamäki

Oppilaskunnan tervehdys

Tervehdys Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelija.

Ajassa jossa elämme, ovat kysymykset sodasta ja rauhasta entistä merkityksellisempiä. Onkin ainutlaatuisen arvokasta, että juuri sinulla, hyvä opiskelija, on mahdollisuus opiskella MPKK:n ammattitaitoisen henkilökunnan johdolla aikamme tärkeimpiä ilmiöitä.

MPKK on pieni yliopisto, mutta sen rooli osana suomalaista yliopistokenttää sekä yhteiskuntaa on sitäkin suurempi – jokainen suoritettu kurssi ja tutkimus ovat merkityksellisiä myös yhteiskunnallisesti. Onkin hyvä välillä muistuttaa itseään, että olit sitten kadetti, maisteriopiskelija, YE-kurssilainen, JOO-opintoja tai viranomaisyhteistyön tutkintoa suorittava siviili, Santahaminassa viettämäsi aika auttaa lisäämään ymmärtämystä Suomen turvallisuuden tekijöistä ja rakentamaan sitä.

MPKK:ssa opiskelun toinen vahvuus on sen pragmaattisuus – jatkuvasti opetuksessa läsnä oleva teorian ja käytännön yhdistäminen. MPKK:n monitieteellisyys sekä käytännönläheinen akateemisuus takaavatkin sen, että opetus perustuu viimeispään tietoon, on riittävän laaja-alaista, mutta myös relevanttia. Samalla kuitenkin MPKK:n akateemisuus ei ole vain kykyä tiedon omaksumiseen ja kriittiseen ajatteluun, vaan myös taitoa soveltaa opittua. Sotatieteiden opiskelu jos jokin on käsityöläisammatti parhaimmillaan.

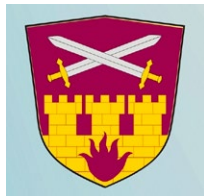
Sotatieteiden ammattilaisiksi kehittyminen ei ole kuitenkaan pelkästään taitoa, vaan myös kasvamista uteliaaksi oppijaksi. Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunta on olemassa sitä varten, että kaikilla sen opiskelijoilla olisi parhaat edellytykset keskittyä asioiden ihmettelyyn, oppijana kasvamiseen ja MPKK:n tarjoamien mahdollisuuksien täysimääräiseen hyödyntämiseen. Oppilaskunta pyrkii myös omalta osaltaan auttamaan yliopistoamme toimimalla linkkinä opiskelijoiden näkemysten sekä MPKK:n johdon välillä. Oppilaskunnan tehtävä on varmistaa opetuksen laadun säilyminen, opetusmenetelmien kehittäminen, ja laaja-alaiset opintomahdollisuudet myös valinnaisten ja kielten opintojaksojen osalta.

Samalla oppilaskunta pyrkii rohkaisemaan opiskelijoita käyttämään osaamistaan hyväksi myös muualla yhteiskunnassa. Erityisesti nykyaikana loogisesti argumentoidut ja tieteelliset mielipiteet omasta erikoisalastamme ovat entistä tärkeämpiä.

MPKKO:n puheenjohtaja

Yliluutnantti Ville-Oskari Sallinen

pj@mpkko.fi

1 Maanpuolustuskorkeakoulu

Opinto-oppaan ensimmäisessä luvussa luodaan katsaus Maanpuolustuskorkeakoulun (MPKK) tavoitteisiin ja esitellään korkeakoulun rooli sekä päätehtävät. Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät on kuvattu tarkasti laissa Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008), joka on tämän opinto-oppaan liitteenä 2. Tässä luvussa käsitellään Maanpuolustuskorkeakoulun kokoonpanoa tutkintoihin johtavien opintojen näkökulmasta ja kerrotaan lyhyesti hakeutumisesta. Lisäksi tässä luvussa kuvataan tärkeimpien muiden toimijoiden roolista osana MPKK:a tai sen rinnalla. Tärkeimpiä toimijoita ovat puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut (myöhemmin myös sotilasopetuslaitokset), joihin kuuluvat myös Logistiikkakoulu sekä Raja- ja merivartiokoulu, unohtamatta oppaasta MPKK:n täydennyskoulutussektoria ja Valtakunnallisia maanpuolustuskursseja.

1.1 Maanpuolustuskorkeakoulu

Maanpuolustuskorkeakoulun tärkeimpänä tehtävänä on tuottaa puolustusvoimien sekä rajavartiolaitoksen normaali- ja poikkeusolojen tehtävissä tarvittava osaava ja motivoitunut upseeristo sekä harjoittaa sotilaallista maanpuolustusta edistävää tutkimusta. Tavoitteena on olla sotatieteellinen korkeakoulu, jolla on arvostettu asema niin puolustushallinnossa, turvallisuusalan toimijoiden keskuudessa kuin yliopistokentässäkin. Korkeakoulun päätehtävänä säilyy upseerikoulutus. Sitä tuetaan ajanmukaisella ja puolustusvoimien etua hyödyntävällä, tulevaisuuteen tähtäävällä sotatieteiden ydinalojen ja sotilaalliseen turvallisuuteen liittyvien uusien uhkien tutkimuksella. Korkeakoulun kaikki tutkinto-opetukseen ja yliopistolliseen täydennyskoulutukseen kuuluvat elementit ml. kansainvälinen koulutus ml. on keskitetty Santahaminaan. Tällä toimenpiteellä on mahdollistettu voimavarojen sisäinen siirto opetukseen ja tutkimukseen.

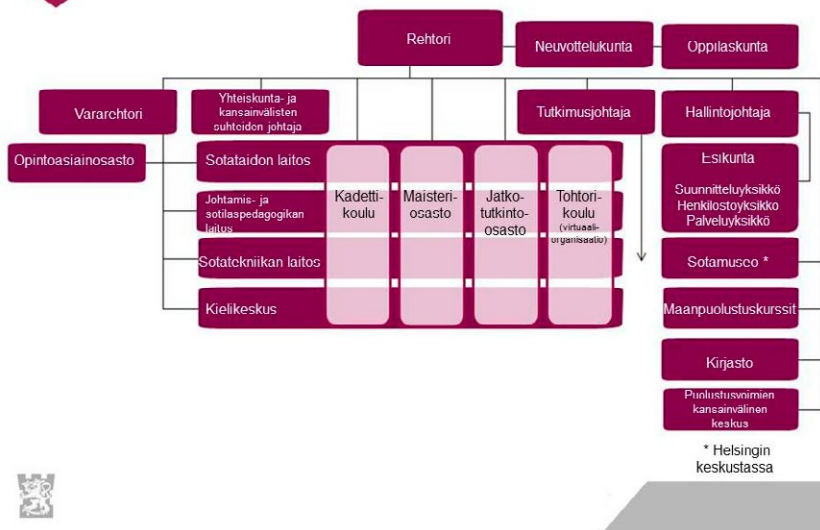
1.2 Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävät

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen puolustusvoimiin kuuluva sotatieteellinen korkeakoulu. Sen tehtävänä on edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa sotatieteellistä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tavoitteena on kouluttaa yleissivistykseltään ja sotilaallisilta ammattitaidoiltaan pätevää upseeristoa puolustusvoimien (PV) ja rajavartiolaitoksen (RVL) tehtäviin sekä siviilihenkilöstöä yhteiskunnan eri tehtäviin. Tehtäviään hoitaessaan Maanpuolustuskorkeakoulu toimii vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Maanpuolustuskorkeakoulu suunnittelee ja järjestää sotatieteiden kandidaatin (SK) ja maisterin tutkinnot (SM) sekä jatkotutkintoina yleisesikuntaupseerin (YE) ja sotatieteiden tohtorin (ST) tutkinnot. Maanpuolustuskorkeakoulu johtaa myös sota-

Maanpuolustuskorkeakoulun organisaatio

tieteellistä tutkinto-opetusta, jota annetaan sotilasopetuslaitoksissa, joihin kuuluvat myös Logistiikkakoulu sekä rajavartiolaitokseen kuuluva Raja- ja Merivartiokoulu (RMVK).

Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävänä on myös yhteen sovittaa sotilasammattillisen opetuksen sotatieteellisiin tutkintoihin kuuluvan opetuksen kanssa. Puolustushaarat ja rajavartiolaitos määrittävät puolustushaaraakohtaiset osaamisvaatimukset ja ohjaavat upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja. Maanpuolustuskorkeakoulu tuottaa yliopistollista täydennyskoulutusta ja osallistuu toimialakohtaisen täydennyskoulutuksen kokonaisuuden koordinointiin puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen henkilöstölle. Lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää valtakunnalliset maanpuolustuskurssit ja niiden erikoiskurssit.

1.3 Maanpuolustuskorkeakoulun kokoonpano ja tehtävät

Maanpuolustuskorkeakouluun kuuluu esikunta, osastoja, ainelaitoksia ja muita yksiköitä alla olevan kuvan mukaisesti. Rehtori johtaa Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa. MPKK:n johtoon kuuluvat rehtorin lisäksi vararehtori, yhteiskunta- ja kansainvälisten suhteiden johtaja, hallintojohtaja ja tutkimusjohtaja.

Kadettikoulu, Maisteriosasto ja Jatkotutkinto-osasto ovat tutkinto-osastoja. Ne vastaavat Maanpuolustuskorkeakoulun tutkinto-opetuksen kokonaisuudesta ja

opiskelijoiden upseerikasvatuksesta rehtorin alaisuudessa. Sotatieteiden tohtorin tutkinnosta vastaa Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusala ja sitä johtaa tutkimusjohtaja. Vararehtorin alaisuudessa toimivat ainelaitokset vastaavat opetuksesta ja toteuttavat oman tieteenalansa tutkimusta. Vararehtorin alaisuudessa toimivat myös ainelaitoksiin rinnastettavat Puolustusvoimien Kielikeskus ja Opintoasiainosasto. Puolustusvoimien kansainvälinen keskus toimii myös osana Maanpuolustuskorkeakoulua.

1.4 Tutkinto-osastot

Maanpuolustuskorkeakoulussa on kolme tutkinto-osastoa, jotka ovat Kadettikoulu, Maisteriosasto sekä Jatkotutkinto-osasto. Lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulussa toimii tutkimusala, joka vastaa sotatieteiden tohtorin tutkinnoista.

1.4.1 Kadettikoulu

Kadettikoulu (KADK) vastaa Maanpuolustuskorkeakoulussa järjestettävästä sotatieteiden kandidaatin tutkinnosta sekä ohjaa sotilasopetuslaitoksissa järjestettäviä opintoja. Kadettikoulun johtaja on kaikkien Kadettikoulun sotilaiden suoranainen esimies. Kurssinjohtajat johtavat kurssejaan suoranaisina sotilaallisina esimiehinä. Johtamisen lisäksi he ohjaavat opintoja, vastaavat opetusohjelmista, upseerikasvatuksesta ja toimivat kurssinsa kurinpitoesimiehinä.

1.4.2 Maisteriosasto

Maisteriosasto (MAISTOS) vastaa Maanpuolustuskorkeakoulussa järjestettävistä sotatieteiden maisterin tutkinnoista sekä ohjaa sotilasopetuslaitoksissa järjestettäviä sotatieteellisiä opintoja. Maisteriosaston johtaja on kaikkien maisteriosaston upseerien suoranainen esimies. Kurssinjohtajat johtavat kurssejaan suoranaisina sotilaallisina esimiehinä. Johtamisen lisäksi he ohjaavat opintoja, vastaavat opetusohjelmista ja upseerikasvatuksesta.

1.4.3 Jatkotutkinto-osasto

Jatkotutkinto-osasto (JTOS) vastaa Maanpuolustuskorkeakoulussa järjestettävistä yleisesikuntaupseerin tutkinnon (YET) sekä esiupeeerikurssin (EUK) ja ylemmän päällystön kurssin (YPK) opinnoista ja ohjaa Raja- ja Merivartiokoulussa järjestettäviä jatkotutkintojen sotatieteellisiä opintoja. Osaston johtaja on kaikkien jatkotutkinto-osaston sotilaiden suoranainen esimies. Kurssinjohtajat johtavat kurssejaan suoranaisina sotilaallisina esimiehinä. Johtamisen lisäksi he ohjaavat opintoja, vastaavat opetusohjelmista ja upseerikasvatuksesta. Opetus toteutetaan pääsääntöisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa.

1.4.4 Tutkimusala

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusalan tehtävänä on johtaa ja koordinoita korkeakoulun tutkimustoimintaa, vastata akateemisista virantäytöistä ja arvioinneista (professorit ja dosentit), tieteellisestä julkaisutoiminnasta, sotatieteiden tohtorin tutkinnoista ja tutkimuseettisistä kysymyksistä. Kokonaisuudesta vastaa tutkimusjohtaja apunaan tutkimusjohtajan avustaja.

1.5 Ainelaitokset ja Puolustusvoimien Kielikeskus

Maanpuolustuskorkeakoulussa toimii kolme ainelaitosta: Johtamisen- ja sotilaspedagogiikan laitos, Sotataidon laitos ja Sotatekniikan laitos, niihin rinnastetaan lisäksi Puolustusvoimien Kielikeskus. Ainelaitokset vastaavat opetuksen toteuttamisesta opetussuunnitelmien mukaisesti. Ne suunnittelevat opetussuunnitelmien perusteella yksityiskohtaiset opintojaksokuvaukset pedagogisten käsikirjoitusten muotoon. Ainelaitokset osallistuvat opetusohjelmien eli opintojen läpiviennin suunnitteluun tutkinto-osastojen johdolla. Ainelaitokset ohjaavat oman oppiaineensa sisällä sotilasopetuslaitoksia niiden antamien sotatieteellisten opintojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Ainelaitokset vastaavat myös sotatieteiden tohtorin tutkintoon johtavan opetuksen johtamisesta ja järjestämisestä.

1.5.1 Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen (JOSPEL) opetus perustuu tutkimukseen yliopistojen ja korkeakoulujen periaatteiden mukaisesti. Laitoksen oppiaineiden ylintä asiantuntemusta tutkimuksessa ja opetuksessa edustavat johtamisen sotilasprofessori sekä sotilaspedagogiikan ja sotilassosiologian professorit. Maanpuolustuskorkeakoululla on liikuntafysiologian yhteisprofessori Jyväskylän yliopiston kanssa. Tutkimusryhmä tekee tieteenalojen perustutkimuksia ja osallistuu Puolustusvoimien tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Tutkimusryhmä vastaa eri tutkintotasojen tutkimuskoulutuksesta. Laitoksen tohtoriopiskelijat opiskelevat professorien ohjauksessa. Laitoksen dosentit, kuten tohtoriopiskelijat tuottavat tutkimuksellista tietoa hyödynnettäväksi opetuksessa. Johtamisen, sotilaspedagogiikan ja fyysisen kasvatuksen ryhmät vastaavat opetuksesta tutkintotasoittain apunaan mentoreita ja muita yhteiskunnallisia asiantuntijoita. Fyysisen kasvatuksen ryhmä vastaa fyysisen toimintakyvyn opetuksesta ja tutkimuksesta sekä järjestää henkilökunnan työpaikkaliikuntaa ja kuntotestejä. Sotilassosiologian opetus on sisällytetty johtamisen ja sotilaspedagogiikan opintojaksoihin.

1.5.2 Sotataidon laitos

Sotataidon laitoksen (SOTATL) päätehtävänä on sotataidon opetus ja tutkimus. Sotataito sisältää operaatiotaidon ja taktiikan, strategian sekä sotahistorian suuntautumisvaihtoehtot/pääoppiaineet. Operaatiotaidon ja taktiikan opetuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille ajanmukaiset ja korkeatasoiset teoreettiset tiedot operaatiotai-

dosta ja taktiikasta sekä taito soveltaa opittua teoriaa eritasoisissa rauhan, kriisin ja sodan ajan upseerin tehtävissä. Operaatiotaidon ja taktiikan opetusta annetaan kaikilla kurssitasoilla/ tutkinnoissa sekä täydennyskoulutuksessa. Opetuksen perusteet luodaan operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksella sekä seuraamalla alan kehitystä. Oppiaineessa opetetaan maasotataktiikkaa, ilmasotataktiikkaa, merisotataktiikkaa, aselajitaktiikoita, huoltotaktiikkaa sekä puolustusvoimien yhteisten suorituskyykyjen, kuten johtamisjärjestelmien ja kaukovaikuttamisjärjestelmien käyttöä. Opetuksen tukena on kotimaisen ja ulkomaisen operaatiotaidon sekä taktiikan tutkimus ja seuranta. Sotataidon laitoksen tutkimusryhmän upseereiden ja siviilitutkijoiden tutkimustyöt ja -tehtävät palvelevat Puolustusvoimien ja puolustushaarojen kehittämistä sekä operaatiotaidon ja taktiikan tutkimusmenetelmien kehittämistä. Sotataidon laitoksen simulaattori- ja sotapeliryhmän tehtävänä on tukea simulaatiotekniikan avulla tapahtuvaa koulutusta koko puolustusvoimissa.

Sotataidon laitos vastaa Maanpuolustuskorkeakoulun turvallisuuspolitiikan ja strategian sekä kansainvälisen yhteistyön opetuksesta kaikilla tutkintotasolla. Opinnot sisältävät valtio-opin, turvallisuuspolitiikan, kansainvälisten suhteiden ja sotilasstrategian oppisisältöjä. Strategian tieteellinen tutkimus tuottaa tarvittavaa tietoa puolustusvoimien pitkän aikavälin suunnitteluun, kehittämiseen ja päätöksentekoon. Strategian tutkimuksen alueelliset painopisteet ovat Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka, Suomen lähiympäristö, eurooppalainen turvallisuuskehitys, maailmanlaajuiset turvallisuuskysymykset ja strategian perustutkimus. Sotataidon laitos antaa myös strategian alan asiantuntijalausuntoja viranomaisille, toimeenpanee strategian alaan kuuluvat sotaharjoitukset ja tukee muiden ainelaitoksen harjoituksia.

Sotataidon laitoksen tehtävänä on antaa upseerikoulutuksen edellyttämä sotahistorian opetus ja tehdä sitä palvelevaa tieteellistä tutkimusta. Sotahistorian opetus- ja tutkimustoiminnan pääalueet ovat sotataidon historia, toisen maailmansodan jälkeisen sotataidon kehitys ja Suomen sotahistoria. Sotahistorian opetuksen tavoitteena on kehittää analyttistä ajattelua, päätöksenteko- ja tilanteenarviointikykyä, kirjallista ja suullista argumentointitaitoa sekä antaa valmiudet ymmärtää, miten erilaiset taustekijät ja sotakokemukset ovat vaikuttaneet siihen miten puolustusjärjestelmät ja sotataidollinen ajattelu, puolustushaarojen toimintaperiaatteet ja yhteistoimintaperusteet ovat kehittyneet kotimaassa ja ulkomailla eri aikakausina. Sotahistorian tutkimuksella tuetaan sotataidon sekä johtamisen opetusta Maanpuolustuskorkeakoulussa.

1.5.3 Sotatekniikan laitos

Sotatekniikan laitos (STEKNL) vastaa järjestelmätekniikan ja sotatalouden opetuksesta ja tutkimuksesta. Sotatekniikan laitoksen vastuulle kuuluvat Tekniikan lisäopinnot (TLO) ja Hankehallinnan opintokokonaisuus (HANKO). Järjestelmätekniikan opetuksessa painopiste on ase- ja johtamisjärjestelmissä. Järjestelmätekniikan keskeisiä aloja ovat tilannetietoisuus, tietoverkko-operaatiot sekä suorituskyyvyn

elinjakson hallinta. Sotatalouden opetuksen päämääränä on antaa henkilöstölle valmiuksia sotilaallisen suorituskäytännön suunnittelun, rakentamisen tehtäviin.

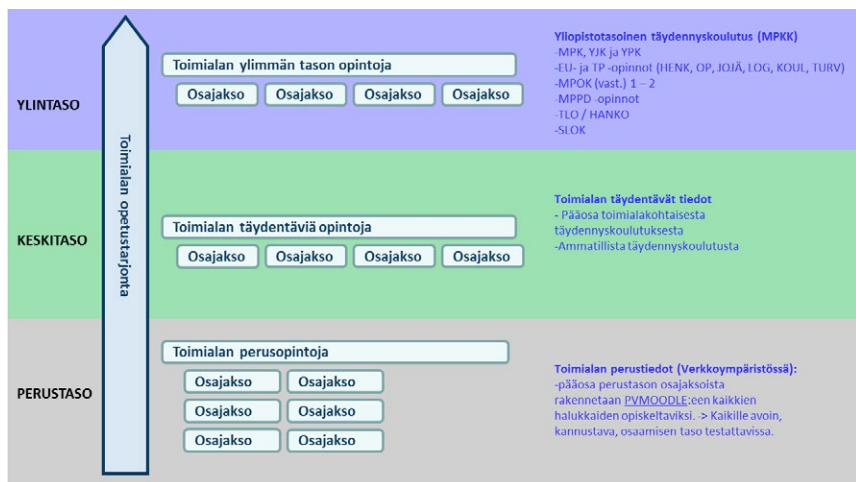
1.5.4 Puolustusvoimien Kielikeskus

Puolustusvoimien Kielikeskus (KIELIK) tuottaa Maanpuolustuskorkeakoulun tarvitseman vieraiden kielten opetuksen ja kielipalvelut sekä tarjoaa kielipalveluita ja – koulutusta puolustusvoimille. Tähän kuuluvat esimerkiksi käännökset ja tulkkaukset, kielentarkastus- ja terminologiapalvelut sekä henkilöstön kielitaidon testaus ja kielikoulutus. Maanpuolustuskorkeakoulussa järjestetään vieraskielisen ammattiviestinnän yksilöohjausta tutkintotavoitteisessa koulutuksessa, räätälöityä henkilöstön kielikoulutusta ja kielitaidon testausta sekä kielentarkastus- ja terminologiapalveluita. Kielikeskus arvioi henkilöstön ammatillisen kielitaidon ja sen kansainvälisen vertailtavuuden henkilöstöä valittaessa eri tehtäviin. Kielikeskus vastaa alallaan tutkimuksesta ja kehittämisestä sekä kotimaisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä. Kielikoulutussektori ja kielipalvelusektori toimivat Santahaminassa.

1.6 Opintoasiainosasto

Maanpuolustuskorkeakoulun koulutuspäällikkö johtaa Opintoasiainosastoa (OAO). Osasto vastaa sotatieteellisiin tutkintoihin johtavan koulutuksen ja upseeriston rekrytoinnista ja valinnasta sekä tuottaa tutkinto-opiskelijoiden tarvitsemat opinto- ja opiskelijahallinnon palvelut. Lisäksi Opintoasiainosasto kehittää opetusta, opetussuunnitelmia ja opintohallintoa yhteistoiminnassa muiden yliopistojen, tutkinto-osastojen, tutkintoalojen ja ainelaitosten kanssa. Opintoasiainosasto tuottaa palveluja vuosittain kolmelle kadettikurssille, kahdelle maisterikurssille sekä viranomaisyhteistyön ja lentoupseerin koulutusohjelmien opiskelijoille, yleisesikuntaupseeritutkinnon opiskelijoille ja sotatieteiden tohtoriopiskelijoille sekä Maanpuolustuskorkeakoulussa vastuulla olevalle täydennyskoulutukselle. Osasto vastaa myös ulkomaille komennettavan henkilöstön rekrytoinnista, kun komennus kestää yli 6 kk sekä osallistuu valintojen valmisteluun. Opintoasiainosaston tuotteita ovat mm. asiantuntijatuki opetuksen ja pedagogiikan osalta tutkinto-osastoille, ainelaitoksille ja sotilasopetuslaitoksille, valintaoppaat, opinto-oppaat, tutkintotodistukset liitteineen, opintosuoritusotteet, Diploma Supplementit sekä opiskelijapalautteet.

Opintoasiainosasto vastaa Maanpuolustuskorkeakoululle osoitetusta täydennyskoulutustehtävästä. Opintoasiainosaston täydennyskoulutussektori yhteensovittaa, kehittää ja koordinoi puolustusvoimien toimialakohtaista täydennyskoulutusta Pääesikunnan koulutusosaston ohjauksessa sekä vastaa yliopistollisen ja neljän toimialan (henkilöstö-, koulutus-, suunnittelu- ja operatiivinen toimiala) täydennyskoulutuksen tuottamisesta. Kaikki Maanpuolustuskorkeakoulun tulosyksiköt osallistuvat täydennyskoulutuksen tuottamiseen. Täydennyskoulutussektori kokoaa vuosittain puolustusvoimien toimialakohtaiseen täydennyskoulutuskalenteriin.

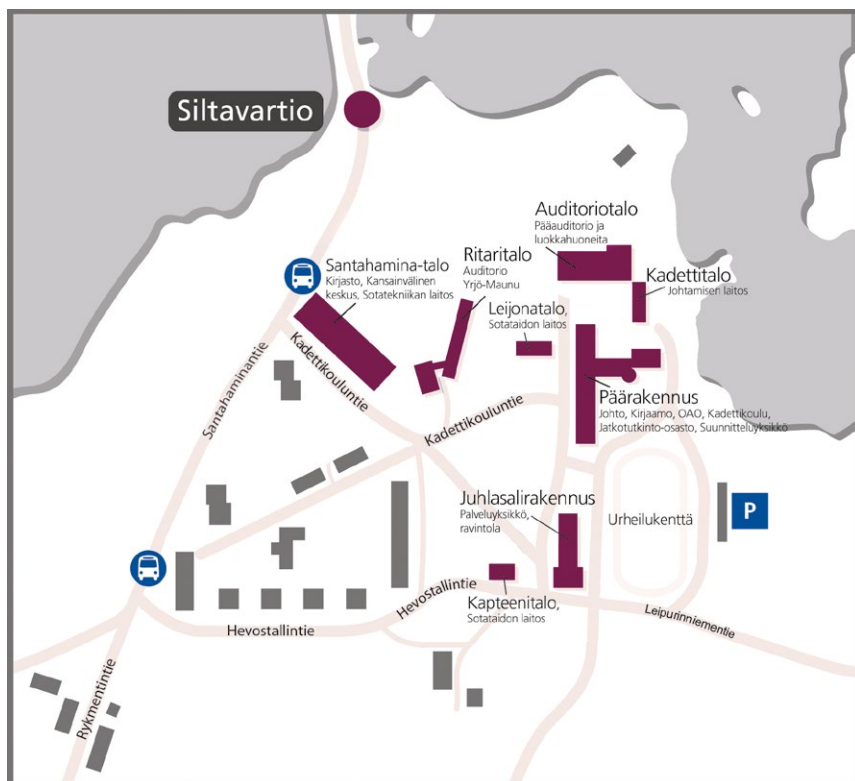
1.7 Puolustusvoimien kansainvälinen keskus

Puolustusvoimien kansainvälinen keskus (PVKVK) on kansainvälisesti arvostettu osaamiskeskus. PVKVK on sotilaallisen kriisinhallinnan koulutus- ja kurssikeskus sekä koordinoi Naton sotilaallista kriisinhallintakoulutusta.

Keskus perustettiin vuonna 1969 YK-koulutuskeskuksen nimellä maailman ensimmäisenä rauhanturvakoulutuskeskuksena. Vuonna 2001 keskus nimettiin Puolustusvoimien kansainväliseksi keskuksiksi ja se sai Naton Partnership for Peace Training Centre -statuksen (PTEC). Vuoden 2015 alusta PVKVK on toiminut osana Maanpuolustuskorkeakoulua.

Puolustusvoimien kansainvälinen keskus:

- Järjestää Suomen vastuulla olevat sotilaalliseen kriisinhallintaan liittyvät kansainväliset kurssit, seminaarit ja harjoitukset Yhdistyneiden Kansakuntien, Afrikan Unionin, Euroopan Unionin, NORDEFCON:n, Naton sekä Naton kumppanuusohjelmien puitteissa.
- Koordinoi Naton sotilaallista kriisinhallintakoulutusta analysoiden eri kansainvälisten koulutuskeskusten koulutusratkaisuiden vastaavuutta Nato operatiivisiin osaamisvaatimuksiin (NATO Military Contribution to Peace Support Department Head, MC2PS DH).
- Toimii puolustusvoimien osaamiskeskuksena Naton Operational Capabilities Concept Evaluation and Feedback Program (OCC E&F) -arviointitoiminnassa.

- Toimintaansa liittyen tekee yhteistyötä kansallisten ja kansainvälisten sotilaallisten- ja siviilikriisinhallintayhteistyökumppaneiden kanssa.

1.8 Maanpuolustuskurssit

Maanpuolustuskurssien (MPK) tavoitteena on antaa johtavassa asemassa oleville siviili- ja sotilashenkilöille kokonaisnäkemys Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliitikasta, parantaa yhteiskunnan eri sektoreiden yhteistoimintaa sekä edistää kokonaisturvallisuuden eri aloilla työskentelevien henkilöiden verkostoitumista. MPK:n opetusta ohjaa Maanpuolustusopetuksen neuvottelukunta (MONK), jonka puheenjohtaja on Pääesikunnan päällikkö. Kurssin osallistujien kutsujana toimii Puolustusvoimain komentaja, joka myös avaa ja päättää kurssit. Maanpuolustuskurssit järjestää vuosittain 4 valtakunnallista kurssia ja 2 erikoiskurssia (2–4 vrk) MONK:n määrittämille erityisryhmille. Lisäksi vuosittain järjestetään kaksi jatkokurssia (2 vrk) ja yksi täydennyskurssi (1 vrk), joilla päivitetään sekä ajantasaistetaan

pääkurseilla annettuja oppeja. Jatkokursseille osallistujat kutsutaan 5 vuotta ja täydennyskursseille 10 vuotta pääkurssin jälkeen.

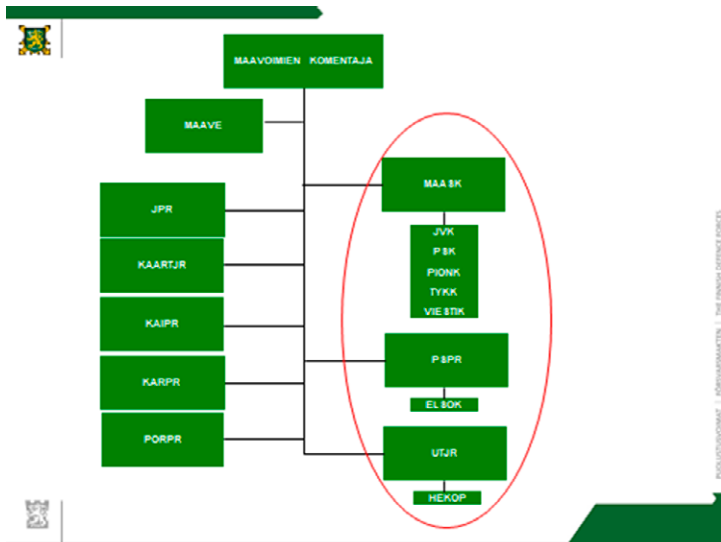
1.9 Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulut, Logistiikkakoulu sekä Raja- ja merivartiokoulu

Puolustushaarat, Puolustusvoimien logistiikkalaitos ja rajavartiolaitos toteuttavat puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin kuuluvia sotatieteellisiä opintoja sekä niiden rinnalla opiskeltavien upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja. Puolustushaarakouluja ovat Maa-, Meri- ja Ilmasotakoulu. Näiden lisäksi puolustushaarakouluksi rinnastetaan Puolustusvoimien logistiikkalaitokseen kuuluva Logistiikkakoulu sekä Rajavartiolaikokseen kuuluva Raja- ja merivartiokoulu. Aselaji- ja toimialakouluja ovat Utin jääkärirykmentin Helikopteripataljoona, Panssariprikaatiin kuuluva Elektronisen sodankäynnin keskus sekä Maasotakouluun kuuluvat Jalkaväkikoulu, Tykistökoulu, Pioneerikoulu, Viestikoulu ja Panssarikoulu.

1.9.1 Maavoimat

Maasotakoulu

Maasotakoulu (MAASK) on Maavoimien komentajan alainen puolustushaarakoulu, jolla on toimintoja Lappeenrannassa, Haminassa, Riihimäellä, Hattulassa ja Niinisalossa. Maasotakoulun päätehtävät ovat maavoimakoulutus sekä maavoimien tutkimus- ja valmiustehtävät. Muita tehtäviä ovat poikkeusoloihin liittyvä suunnit-

telu ja valmistelu, asevelvollisten koulutus ja maanpuolustustyö. Maasotakoulussa opiskelee puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen palkattua henkilöstöä. MAASK:n koulutuskeskukseen kuuluvat Jalkaväki-, Panssari-, Pioneerit-, Tykistö- ja Viestikoulu, opintoasiainosasto sekä sotataidon ja kouluttamisen opettajaryhmä.

Jalkaväkikoulu

Jalkaväkikoulu (JVK) on Maasotakoulun alainen Lappeenrannassa toimiva jalkaväen taistelutekniikan, kranaatinheittämisen, panssarintorjunnan, tiedustelun ja sotilaspoliisitoiminnan valtakunnallinen karkiosaja. JVK:n tärkeimpiä tehtäviä on toteuttaa sotatieteiden kandidaatin ja maisterin opintoihin kuuluvat jalkaväen opinnot jääkäri- ja panssarintorjunta-, kranaatinheitin- ja tiedusteluopintosuunnilla. Sotatieteiden kandidaattien elektronisen sodankäynnin opintosuunnan koulutus toteutetaan yhteistoiminnassa Elektronisen sodankäynnin keskuksen kanssa. Lisäksi JVK järjestää osan Maavoimien koulutusohjelman yhteisistä opinnoista kaikille maavoimien kadeteille.

Panssarikoulu

Panssarikoulu (PSK) on Maasotakoulun alainen Parolannummella sijaitseva jalkaväen mekanisoitujen joukkojen toimialakoulu. Panssarikoulun päätehtävät ovat palikatun henkilöstön panssaritoimialan perus- ja täydennyskoulutus ja asevelvollisten reserviupseerikoulutus. Panssarikoulussa järjestetään sotatieteiden kandidaatin- ja maisterin tutkintoon kuuluvat opinnot, aliupseerien koulutukseen kuuluvat panssariopintosuunnan opinnot sekä panssarireserviupseerikurssit.

Pioneerikoulu

Pioneerikoulu (PIONK) on Maasotakoulun alainen aselajikoulu Lappeenrannassa. Pioneeritoiminta jaetaan suluttamiseen, liikkeenedistämiseen, suojanedistämiseen, suojeluun ja tukeutumisrakentamiseen. Pioneerikoulussa annetaan koulutusta puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen sekä muiden viranomaisen henkilöstölle. Lisäksi Pioneerikoulu antaa koulutusta aselajin keskeisimpiin sodanajan tehtäviin sijoituille reserviläisille. Osa Pioneerikoulun opetuksesta toteutetaan pioneeriaselajin osaamiskeskuksissa Säskylässä, Vekaranjärvellä ja Kajaanissa.

Tykistökoulu

Kenttätykistön aselajikoulutuksen antaa Maasotakouluun alainen Tykistökoulu (TYKK), joka sijaitsee Niinisalossa. Kenttätykistö edustaa maavoimien tulivoimaa. Tykistöjärjestelmällä vaikutetaan vihollisen ase- ja johtamisjärjestelmiin sekä joukkoihin taistelutilan koko syvyydessä ja luodaan edellytykset jalkaväen menestykselle taistelulle. Tykistön tulivoiman muodostavat raskaat ja kevyet raketinheittimet, kenttätykit sekä panssarihaupsit. Kenttätykistöopintosuunnalla opiskelija saa valmiudet tulenjohto-, tuliasema-, viesti- ja mittaustoiminnan ja tiedustelun tehtäviin.

Viestikoulu

Viestikoulu (VIESTIK) on Maasotakoulun alainen aselajikoulu, joka toimii johtamisjärjestelmälän osaamiskeskuksena Riihimäellä. Viestikoulua johtaa koulun johtaja apunaan toimisto. Koulun organisaatioon kuuluvat toimiston lisäksi korkeakouluosasto ja täydennyskoulutusosasto. Viestikoulussa annetaan johtamisjärjestelmälän perus- ja täydennyskoulutusta, kaikille puolustusvoimien henkilöstöryhmille sekä puolustushaaroille ja rajavartiolaitokselle. Viestikoulu osallistuu koulutus- ja opetustehtävien lisäksi tutkimukseen ja kehittämiseen sekä varusmiesten koulutustason mittauksiin. Viestikoulun opetusta tukee Maavoimien Tutkimuskeskuksen viestisektori, joka sijaitsee Riihimäellä.

Elektronisen sodankäynnin keskus

Panssariprikaatin alainen Elektronisen sodankäynnin keskus (ELSOK) on Riihimäellä sijaitseva Puolustusvoimien elektronisen sodankäynnin joukkojen ja puolustusvoimien henkilökunnan elektronisen sodankäynnin pääkoulutuspaikka ja vastaa niiden koulutuksesta. ELSOK järjestää upseerin virkoihin vaadittavat elektronisen sodankäynnin alan opinnot ja kouluttaa kaikkien puolustushaarojen ja Pääesikunnan alaisten hallintoyksiköiden ELISO-alan henkilökuntaa sekä ELISO- ja johtamisjärjestelmälän asevelvollisia valtakunnallisilla kursseilla.

Utin jääkärirykmentti

Utin jääkärirykmentti (UTJR) on Kouvolassa sijaitseva maavoimien erikoisjoukko, joka antaa palkatun henkilöstön helikopteri- ja erikoisjoukkoalan koulutusta. UTJR:ssä järjestetään upseerin virkoihin vaadittavaa helikopteriopintosuuntien toimialakoulutusta. Koulutusta johtaa Utin jääkärirykmentin komentaja ja koulutuksen toteutuksesta vastaa rykmentin esikunnan koulutusosasto. Utin jääkärirykmentin Helikopteripataljoona (HEKOP) vastaa maavoimien helikopteriohjaajien lentokoulutuksesta ja lentoteknisen henkilöstön sotilasammattillisesta koulutuksesta.

1.9.2 Merivoimat

Merisotakoulu

Merisotakoulu (MERISK) tarjoaa ajanmukaista koulutusta historiallisessa Suomenlinnan linnoituksessa Helsingin edustalla. Koulussa opiskelee merikadetteja, varusmiehiä merivoimien reserviupseereiksi ja puolustusvoimien palkattua henkilöstöä. Merisotakoulu kehittää merivoimien henkilöstön osaamista merenkulussa kansainvälisen STCW-standardin vaatimusten mukaisesti, merivalvonnassa ja - tiedustelussa ja merialueen suojaamiseen liittyvissä tehtävissä.

Sotatieteiden kandidaatin Merivoimien koulutusohjelmassa on kolme opintosuuntaa: laivasto-, rannikkojoukko- ja johtamisjärjestelmä. Laivasto-opintosuunnan mukana opiskelee merivartio-opintosuunta, jolta valmistutaan rajavartiolaitoksen

tehtäviin. Merivoimien tutkimus on keskitetty Merisotakouluun. Tutkimus painottuu vedenalaiseen sodankäyntiin, alussuunnitteluun ja operaatiotaidon ja taktiikan tutkimukseen

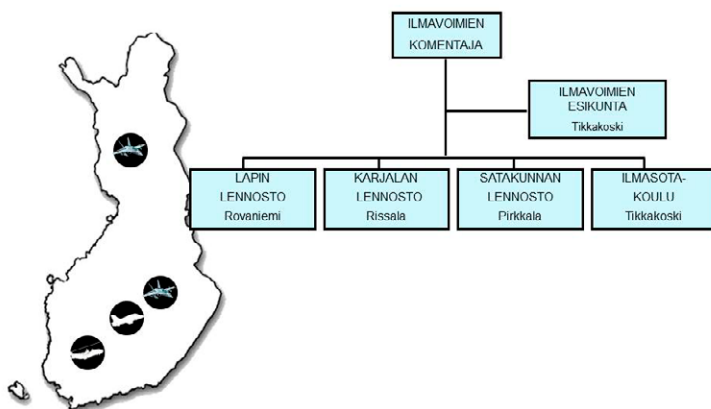
1.9.3 Ilmavoimat

Ilmasotakoulu

Ilmasotakoulu (ILMASK) on Ilmavoimien komentajan alainen ilmapuolustuksen korkeisiin valmius- ja suorituskykyvaatimuksiin vastaava moderni puolustushaarakoulu, joka sijaitsee Tikkakoskella. Ilmasotakoulu vastaa ilmapuolustuksen palkatun henkilöstön perus- ja täydennyskoulutuksesta.

Ilmasotakoulussa kehitetään ilmapuolustuksen henkilöstön osaamista ohjaajien lentokoulutuksen, johtamisjärjestelmä-, lentotekniikka- ja ilmatorjuntaopintojen osalta normaali- ja poikkeusolojen tehtäviin. Sotatieteiden kandidaatin lentoupseerin ja ilmavoimien koulutus-ohjelmista sekä maisterikurssien ilmasotalinjalta (sisältää lentoupseerin koulutusohjelman) ja Ilmasotakoulussa toteutettavalta ilmatorjuntaopintosuunnalta (maasotalinjan alainen) valmistuu upseereita maa-, meri- ja ilmavoimien sekä Rajavartiolaitoksen palvelukseen. Ilmapuolustuksen tulevaisuus alkaa Ilmasotakoulusta.

Ilmavoimat

1.9.4 Puolustusvoimien logistiikkalaitos

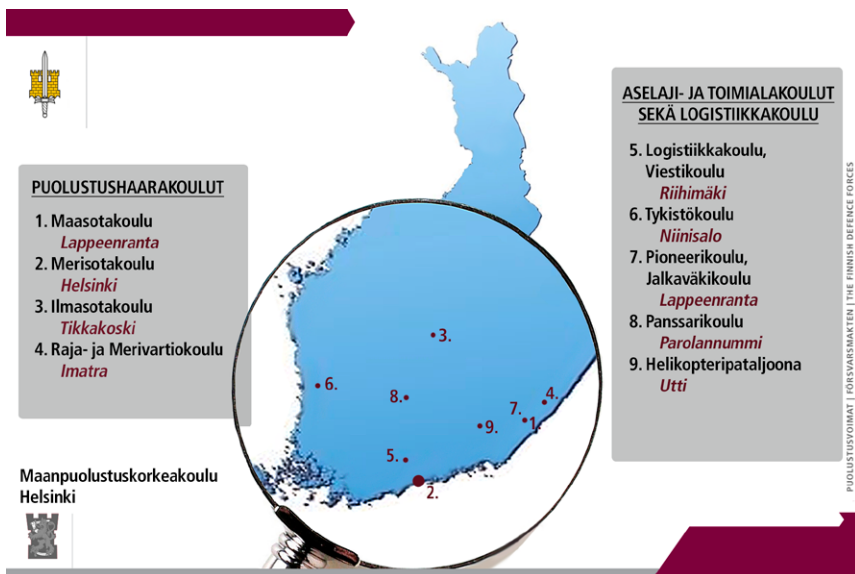
Logistiikkakoulu

Logistiikkakoulu (LOGK) on Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnan alainen joukkoyksikkö sekä huollon ja logistiikan toimialakoulu, joka sijaitsee Riihimäellä. Logistiikkakoulu vastaa kaikkien puolustushaarojen yhteisen logistiikan osaamisen tuottamisesta ja kehittämisestä kaikkien puolustushaarojen, rajavartiolaitoksen ja strategisten kumppaneiden palkatulle henkilökunnalle. Logistiikkakoulu järjestää eri puolustushaarojen opiskelijoille sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoon johtavia opintoja logistiikkaopintosuunnalla.

1.9.5 Rajavartiolaitos

Raja- ja Merivartiokoulu

Raja- ja merivartiokoulu (RMVK) on kansallisesti ja kansainvälisesti verkottunut rajaturvallisuuden sekä meripelastusalan opetus- ja tutkimuslaitos. Raja- ja merivartiokoulua johtaa koulunjohtaja, joka toimii samalla Rajavartiolaitoksen koulutuspäällikkönä. Raja- ja merivartio-opintosuuntien tutkintoihin sisältyvää rajaturvallisuusalan opetusta annetaan Imatralla ja merivartioinnin osalta myös Porkkalassa sijaitsevassa toimipisteessä. Raja- ja merivartiokoulun tutkimus- ja tietopalveluyksikkö vastaa rajavartiolaitoksen tutkimustoiminnasta. Rajavartiolaitoksen keskeiset tutkimusalat ovat rajaturvallisuus ja meripelastustoimi.

2 Opiskelu Maanpuolustuskorkeakoulussa

Tässä luvussa esitellään yleisiä opiskeluun ja opintoihin liittyviä asioita. Ensin kerrotaan opiskelijan oikeuksista, etuuksista ja toimintaperiaatteista, jotka määrittävät opiskelua. Sen jälkeen käsitellään opiskelijan velvollisuuksia, opintojen arviointia ja hyväksilukemista (AHOT) sekä muita opintoihin liittyviä asioita. Lopuksi kerrotaan kirjasto- ja tietopalveluista sekä turvallisuuteen liittyvistä asioista. Opiskeluun liittyvät säännöt esitellään tarkemmin laissa Maanpuolustuskorkeakoulusta, Valtioneuvoston asetuksessa Maanpuolustuskorkeakoulusta ja Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännössä.

2.1 Hakeutuminen opiskelijaksi

Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosasto vastaa opiskelijoiden rekrytoinnista ja valinnoista. Tarkempia tietoja sotatieteellisiin perus- ja jatkotutkintoihin hakeutumisesta löytyy upseeriksi.fi – sivuilta tai SMVIR opiskelijoiden osalta Maanpuolustuskorkeakoulun kotisivuilta. Lisätietoja saa myös Opintoasiainosaston Hallinto- ja valintasektorilta.

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon tai sotatieteiden maisteritutkinnon viranomaisyhteistyön koulutusohjelmaan voi hakea kerran vuodessa erillisen ohjeen mukaisesti. Ilmasotakoulu vastaa lentoupseerin koulutusohjelman erillishauasta. Sähköinen hakemus täytetään opintopolku.fi -hakujärjestelmässä. Lisäksi hakemuksen liitteet toimitetaan Opintoasiainosaston Hallinto- ja valintasektorille ohjeessa annettuihin määräaikoihin mennessä. Myöhästyneitä asiakirjoja ei huomioida haussa. Lisätietoja valinnoista saa vuosittain julkaistavasta MPKK:n valintaoppaasta.

Yleisesikuntaupseerin tutkintoon hakeudutaan erillisen käskyn mukaisesti. Hakeutuminen alkaa noin puolitoista vuotta ennen opintojen alkua. Hakeutumisprosessiin sisältyvät soveltuvuuskoe, esivalinta ja viikon mittainen valintakoe esivalinnasta jatkoon päässeille.

Sotatieteiden tohtorin tutkintoon voi hakeutua jatkuvasti. Ennen hakeutumista, hakijan tulee olla yhteydessä professoriin, jonka tieteenalaan suunniteltu tutkimusaihe kuuluu. Professorin puolto on edellytys tutkinto-opiskelijaksi hyväksymiselle. Lisätietoja tohtoriopintoihin hakeutumisesta saa esimerkiksi ST opiskelijan oppaasta sekä Maanpuolustuskorkeakoulun kotisivuilta.

Kaikista hakijoista tehdään henkilöturvallisuusselvitys.

Päätöksen opiskelijaksi hyväksymisestä tekee Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori. Ulkomaalaiset hakijat jatko-opiskelijaksi hyväksyy Pääesikunnan henkilöstöpäällikkö Maanpuolustuskorkeakoulun rehtorin esityksestä.

2.2 Opiskelua määrittävät normit

Maanpuolustuskorkeakoululla on oma lainsäädäntönsä, koska se on Puolustusministeriön alainen korkeakoulu eikä Opetus- ja kulttuuriministeriön alainen, kuten muut yliopistot. Maanpuolustuskorkeakoulun toimintoja ohjaavat sisäiset normit, jotka jakaantuvat hallinnollisiin määräyksiin ja hallinnollisiin ohjeisiin sekä vain sotilaille annettaviin sotilaskäskyihin. On tärkeää tuntea oma asemansa opiskelijana, toimitoja määrittävät normit, niiden sisältö ja velvoittavuus.

Opiskelua ohjataan Puolustusvoimien normiohjauksella. Kulloinkin voimassa olevat laaditut säädökset muodostavat hierarkkisen järjestelmän. Sille on ominaista, että ylimmällä tasolla oleva säädös valtuuttaa säättämään muita, yleensä alemmanasteisia säädöksiä. Opiskelu ja opiskelijaelämä sujuvat mutkattomasti, kun yhteiset pelisäännöt ovat selvillä. Keskeisimmät opiskelijan oikeudet, joita yliopistomaailma noudattaa, löytyvät yhdenvertaisuuslaista, yliopistolaista, tutkintosäännöstä, opintotukilaista ja tasa-arvolaista.

2.3 Opiskelun yleisiä reunaehtoja

2.3.1 Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijat

Opiskelijoiden asema, oikeudet ja velvollisuudet määrittyvät paljolti sen mukaan, mihin ryhmään opiskelija Maanpuolustuskorkeakoulussa kuuluu. Opiskelijat voidaan jakaa ryhmiin alla olevan mukaisesti. Yksittäinen henkilö voi kuulua useampaan ryhmään.

- Opiskelijalla tarkoitetaan henkilöä, joka on hyväksytty opiskelemaan Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain 6 §:ssä mainittuja tutkintoja.
- Siviiliopiskelijalla tarkoitetaan sellaista sotatieteellistä tutkintoa suorittavaa opiskelijaa, joka ei opiskele sotatieteiden maisterin tutkinnon rinnalla suoritettavia upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja ja jonka opinnot eivät johda virkaan puolustusvoimissa. Siviili voi myös opiskella sotatieteiden tohtorikoulutusohjelmassa (pl. tutkijaupseerit).
- Kurssilaisella tarkoitetaan tutkintoon johtamattomaan opetukseen ja koulutukseen osallistuvaa henkilöä, esim. täydennyskoulutukseen osallistuvaa.
- Ulkomaisella opiskelijalla tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen ja jonka Pääesikunta on ottanut opiskelijaksi tutkintoon johtavaan koulutukseen.
- Tutkijaupseerilla tarkoitetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa virkatyönään tohtorin tutkintoa opiskelevaa upseeria.

- JOO-opiskelijalla tarkoitetaan muun yliopiston opiskelijaa, joka sisällyttää perus- tai jatkotutkintoonsa MPKK:n opintoja JOO-sopimuksen perusteella.
- Erillisiä opintoja opiskelee henkilö, jolle on myönnetty opiskeluoikeus opintojaksoon tai opintokokonaisuuteen. Vain Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitokseen palkattuun henkilöstöön kuuluva voi opiskella erillisiä opintoja. Opinnot ovat maksuttomia ja ne toteutetaan puolustusvoimien sekä rajavartiolaitoksen tarpeista ja niiden aloitteesta.
- Takapenkkiäisellä tarkoitetaan Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen palkattuun henkilöstöön kuuluvaa henkilöä, joka osallistuu ainelaitoksen luvalla yksittäiseen opetustapahtumaan. Takapenkkiäisyys ei oikeuta opiskelemaan opintojaksoa tai -kokonaisuutta, eikä opinnoista saa todistusta tai opintosuoritusotetta.

2.3.2 Opiskeluoikeus

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori hyväksyy hakijat sotatieteiden kandidaatin ja maisterin, yleisesikuntaupseerin ja sotatieteiden tohtorin tutkintoon ja myöntää heille opiskeluoikeuden. Pääesikunta nimeää kaikki ulkomaalaiset opiskelijat. Rehtori myöntää heille opiskeluoikeuden.

Maanpuolustuskorkeakoulu voi keskeyttää opiskelun opiskelijan omasta aloitteesta. Opiskelu voidaan keskeyttää korkeakoulun aloitteesta kerrallaan enintään yhden (1) vuoden määräajaksi. Opiskelun keskeyttämisestä ja opiskeluoikeuden menettämisestä on annettu tarkemmat ohjeet tämän oppaan liitteenä 2 olevan lain pykälissä 26 - 28§. Rehtori päättää opiskelun keskeyttämisen ja opiskeluoikeuden menettämisen.

2.3.3 Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet tutkintotasoittain

Maanpuolustuskorkeakoulun sisäinen järjestys on sotilaallinen. Sotilaallinen järjestys tarkoittaa selviä johtosuhteita ja toimintatapoja, avoimuutta, aloitteellisuutta, sotilaskuria sekä palvelusmääräysten ja yleisesti hyväksytyjen käyttäytymistapojen noudattamista. Sotilaallinen järjestys tuo korkeakouluun yhtenäiset käyttäytymis- ja toimintamallit. Sotilaallinen järjestys sisältää myös esimiesaseman ja käskyvallan. Käskyvallaksi sanotaan oikeutta antaa toista henkilöä velvoittavia, henkilökohtaisia käskyjä ja määräyksiä.

Sotilaalliseen järjestykseen kuuluvat sotilaskäskyt eivät koske siviiliopiskelijoita. Heidän on kuitenkin tunnettava sotilaallinen järjestys käytännössä ja otettava se huomioon omassa toiminnassaan. Opinnot ja järjestelyt toteutetaan upseerin virkaan opiskelevien ja jo sotilasvirassa palvelevien opiskelijoiden oppimistavoitteiden ja aseman mukaisesti. Siviiliopiskelijat suorittavat opintonsa yhdessä sotilaiden kanssa.

Sotatieteiden kandidaatit (SK)

Sotatieteiden kandidaattiopiskelijat ovat palvelusarvoltaan kadetteja ja kuuluvat kantahenkilökuntaan, mutta he eivät ole virkasuhteessa puolustusvoimiin. Sotilasvirkaan opiskeleviin kadetteihin sovelletaan sotilaskurinpitolakia ja -asetusta.

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin opintoja suorittavalla opiskelijalla on oikeus opetukseen, opinto- ja harjoitusvälineisiin, terveydenhuoltoon, majoitukseen, muonitukseen sekä vaatetukseen. Lisäksi opiskelijalle maksetaan päivärahaa, vaativien palvelusolosuhteiden perusteella maksettavia korvauksia niihin oikeutetuille sekä kaksi opiskelupaikan ja koti- tai asuinpaikan välistä matkaa Suomessa jokaista täyttä opiskelukalenterikuukautta kohden.

Opiskelijaksi hakeutuva on velvollinen osallistumaan päihdetestiin ennen opiskelijaksi hyväksymistä. Maanpuolustuskorkeakoulun määräyksestä myös opintoja suorittava on opiskeluaikana ja siihen liittyvässä harjoittelussa velvollinen osallistumaan päihdetestiin.

Sotatieteiden maisterin (SM) ja yleisesikuntaupseerin (YE) tutkintoa opiskelevat

Opiskelevat upseerit kuuluvat Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen virassa olevaan sotilashenkilökuntaan. He ovat komennettuina opiskelemaan, joten heidän opiskelunsa on palkallista. Opiskelijoilla on opiskelun aikana oikeus maksuttomaan opetukseen, opinto- ja harjoitusvälineisiin, terveydenhuoltoon sekä majoitukseen. Kurssipäivärahaa maksetaan kurssin ajalta niille, jotka ovat siihen oikeutettuja sekä kotona käynnistä aiheutuvien matkustamiskustannusten korvaukseen kerran joka toinen viikko siihen oikeutetuille.

Sotatieteiden maisterin tutkinnon viranomaisyhteistyön koulutusohjelman (SMVIR) opiskelijat sekä sotatieteiden tohtoriopiskelijat (ST)

Siviiliopiskelijan asema ja opintososiaaliset etuudet ovat samat kuin yliopistolaissa tarkoitetuissa yliopistoissa opiskelevilla. Korkeakoulututkintoa suorittavan henkilön oikeudet ja velvollisuudet määritellään laissa, asetuksissa sekä yliopiston johtosäännöissä. Korkeakoulututkintoa suorittavalla opiskelijalla on oikeus opintotukeen siten, kuin siitä opintotukilaissa säädetään.

2.3.4 Opiskeluaika

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelija opiskelee tutkintoon vaadittavat opinnot (tieteelliset ja sotilasammattilliset) opetussuunnitelmassa määritellyssä ajassa. Opiskelija voi menettää opiskeluoikeutensa, jos Maanpuolustuskorkeakoulu ei myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen. Maanpuolustuskorkeakoulun lukuvuoden pituus on 12 kuukautta, sisältäen joului- ja kesätauon. Lukuvuosi alkaa

1.8. ja päättyy 31.7. Lukuvuosi koostuu syys-, kevät- ja kesälukukaudesta (lk) seuraavasti:

- syyslukukausi (lk 1) 1.8 - 31.12. (sis. joulutauko)
- kevtlulukukausi (lk 2) 1.1 - 31.5.
- kesälukukausi (lk 3) 1.6 - 31.7. (sis. kesätauko).

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto on alempi korkeakoulututkinto joka suoritetaan kolmessa vuodessa. Sotatieteiden maisterin tutkinto on ylempi korkeakoulututkinto. Se suoritetaan kahdessa vuodessa. Kandidaatin ja maisterin tutkintojen välissä on pääsääntöisesti vähintään neljän vuoden työelämäjakso. Poikkeuksena tästä ovat ohjaajaopiskelijat, joiden maisterivaiheen opinnot alkavat suoraan sotatieteiden kandidaatin tutkinnon jälkeen ja ne suoritetaan kuudessa vuodessa.

Yleisesikuntaupseerin tutkinto opiskellaan kahdessa vuodessa. Uusimuotoinen yleisesikuntaupseerin tutkinto aloitti ensimmäisen kerran yleisesikuntaupseerikursseista 58 vuonna 2015 ja uusimuotoinen Esiupseerikurssi aloittaa vuonna 2017 kurssista 68. Uusimuotoiset kurssit eivät ole enää sidoksissa toisiinsa, vaan ovat vaihtoehtoisia.

Sotatieteiden tohtorin tutkinto opiskellaan päätoimisesti opiskellen neljässä vuodessa. Tutkinnon suorittamiseksi opiskelija opiskelee tohtorikoulutusohjelmaan kuuluvat pakolliset opinnot sekä professorin kanssa valitut opinnot, osoittaa tutkimusalaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua sekä laatii väitöskirjan.

2.3.5 Opintojen arviointi ja arvostelu

Oppimisprosessia sekä opinto- ja johtamissuorituksia arvioidaan erilaisilla arviointitavoilla. Arviointi on samalla palautetta sekä osa oppimisprosessia, jonka avulla voi oppia ja parantaa suoritustaan. Arviointi toteutetaan subjektiivisesta näkökulmasta.

Arvostelu tarkoittaa arvioinnin perusteella syntyvää opintosuoritusten arvon määrittelyä, jonka perusteella opiskelijalle tuotetaan numeraalinen ja/tai sanallinen arvosana. Arvostelulla pyritään objektiiviseen näkemykseen osaamistavoitteiden saavuttamisesta.

Maanpuolustuskorkeakoulussa opintojen ja oppimisen arvioinnissa sekä arvostelussa noudatetaan rehtorin vahvistamaa määräystä. Oppimisen arviointi ja arvostelu ovat opiskelijan osaamisen, asenteiden ja oppimisprosessin arviointia sekä tärkeä osa oppimisprosessia. Arvostelun perusteella opintojen aikana voidaan tehdä erilaisia opintojen vaiheisiin liittyviä valintoja. Ne antavat mm. perusteet aselaji-, opintosuunta- sekä joukko-osastovalinnoille. Arvostelu antaa myös perusteet opiskeluaikeuden jatkamiselle tai opiskelun keskeyttämiselle.

Arviointi ja arvostelu perustuvat opiskelijan osaamiseen. Osaaminen muodostuu tiedoista, taidoista, työskentelytavoista ja asenteista. Osaaminen kuvataan puolustusvoimien osaamisluelessa, osaamisvaatimuksissa, opetussuunnitelmissa ja opinto-oppaissa tutkinnon yleisinä oppimistavoitteina sekä oppiaine- ja opintojaksokohtaisina osaamistavoitteina. Vastuuopettaja kuvaa opintojakson tavoitteet, arvostelu- ja arviointiperusteet sekä vaadittavat suoritukset opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa ja opintojaksokäskyissä.

Opintojaksojen arvioinnit määritellään tutkintojen opetussuunnitelmissa. Sotatieteiden maistereilla arvosteltavia oppiaineita ovat: sotataito (operaatitaito ja taktiikka, strategia sekä sotahistoria), sotilaspedagogiikka, johtaminen ja sotateknikka. Lisäksi tutkintoihin kuuluu yleisiä sekä kieli- ja viestintäopintoja. Sotatieteiden tohtorin tutkinnossa arvosteltavia tieteenaloja ovat: operaatitaito ja taktiikka, strategia, sotahistoria, sotilaspedagogiikka, johtaminen, sotilassosiologia, sotatalous ja sotateknikka.

Tutkinnoissa arvioidaan ja arvostellaan opintojaksoihin kuuluvia opintosuorituksia, joiden perusteella annetaan opintojakson arvosana. Opintosuoritukset arvostellaan joko sanallisesti läpäisyperiaatteella hylätty – suoritettu tai numeerisesti arvosanoilla 0-5. Arvioinnissa voidaan arvioida myös opiskelijoiden henkilökohtaiset ominaisuudet ja soveltuvuus eri tehtäviin. Oppinäyte arvioidaan joko numeerisesti tai arvolauseella.

2.3.6 Opintojen hyväksilukeminen

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) on käytäntöjen kokonaisuus, joka mahdollistaa toisessa oppilaitoksessa suoritettujen opintojen ja muussa kuin muodollisessa koulutuksessa omaksutun osaamisen hyödyntämisen opinnoissa. Yksityiskohtaisempia tietoja aiemmin hankitun osaamisen hyväksilukemisesta saa MPKK:n normista: Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen MPKK:ssa ja Opintoasiainosaston koulutussuunnittelijoilta.

Kaikki hyväksiluvut kannattaa hakea hyvissä ajoin opintojen alkuvaiheessa tai viimeistään ennen korvattavien opintojen alkamista. Erityistä määräraikaa hakemuksen jättämiselle ei kuitenkaan ole, vaan niitä käsitellään jatkuvasti.

2.3.7 Tutkinto- ja kurssitodistukset sekä niiden liitteet

Opiskelijalle annetaan tutkintotodistus, kun hän valmistuu. Tutkintotodistuksen lisäksi sotilasopetuslaitokset antavat sotilasopiskelijoille todistuksen SK ja SM-tutkinnon rinnalla suoritetuista sotilasammattillisista opinnoista.

Tutkintotodistukseen ja todistukseen sotilasammattillisista opinnoista (SK- ja SM-tutkinto) merkitään tutkinnon tai suoritettujen opintojen kokonaislaajuus sekä sii-

hen sisältyvien oppiaineiden opintokokonaisuudet laajuuksineen ja arvosanoineen. Lisäksi tutkintotodistukseen kirjataan opiskelijan opinnäytetyön arviointi.

Kaikille opiskelijoille annetaan tutkintotodistuksen liitteenä opintosuoritusote sekä kansainväliseen käyttöön tarkoitettu englanninkielinen Diploma Supplement. SK ja SM-tutkinnon sotilasammattillisten opintojen todistuksen liitteenä annetaan ao. opinnoista myös erillinen opintosuoritusote. Sotilasopiskelijoille annetaan lisäksi sanallinen henkilöarviointi (pl ST opiskelijat).

Opintosuoritusote sisältää opiskelijan suorittaman tutkinnon tai suoritettujen opintojen kokonaislaajuuden sekä tiedot opintojaksoista opintokokonaisuuksiin jaoteltuna, niiden laajuudet sotatieteellisissä ja sotilasammattillisissa opinnoissa sekä niistä saadun arvosanan. Lisäksi opintosuoritusotteella näkyy opiskelijan opinnäytetyön arviointi numeraalisena ja/tai sanallisena arviona. Jos tutkinnon opiskelu keskeytyy, opiskelijalle annetaan opintosuoritusote siihen asti suoritetuista opinnoista.

Diploma Supplement sisältää tiedot Maanpuolustuskorkeakoulusta, opiskellun tutkinnon pääaineesta tai sotatieteiden kandidaatin tutkinnon koulutusohjelmasta, suoritusvaatimuksista sekä asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä. Opintoasiainosasto vastaa tutkintotodistuksen ja sen liitteiden laatimisesta. Sotilasopetuslaitokset vastaavat SK- ja SM-tutkinnon sotilasammattillisista opinnoista annettavasta todistuksesta liitteineen.

2.3.8 Palvelussitoumukset ja sitoumusajat

Puolustusvoimat ja rajavartiolaitos kouluttavat itselleen tarvitsemansa sotilashenkilöstön. Eri tutkinnoissa ja kursseilla koulutetaan se määrä henkilöitä, jotka tarvitaan täyttämään lain määrittämät tehtävät. Maanpuolustuskorkeakouluun hyväksytyjen kadettien sekä puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen tai puolustusministeriön virassa olevien opiskelijoiden on annettava kirjallinen sitoumus opintojen alkaessa siitä, että he palvelevat koulutustaan vastaavissa viroissa tietyn vähimmäisajan.

Sotatieteiden kandidaatilta vaadittava sitoumusaika on kolme vuotta tutkinnon suorittamisen jälkeen. Sotatieteiden maisterilta ja yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittaneen sitoumusaika on kaksi vuotta tutkinnon suorittamisen jälkeen. Edellä lueteltujen tutkintojen suorittamispäivänä pidetään tutkintotodistuksen allekirjoittamispäivämäärää.

Ohjaajaksi koulutettavan sitoumusaika on kymmenen vuotta yhdeksän kuukautta. Jos ohjaajaksi koulutettava saa lisäksi taistelukoneen, kuljetuskoneen tai monimootorisen lentokoneen tai helikopterin tyyppikoulutuksen taikka kokonaislentotuntimäärä puolustusvoimissa tai rajavartiolaitoksessa on vähintään 1 000 tuntia, sitoumusaika on kolmetoista vuotta kolme kuukautta.

Henkilön on korvattava opiskelustaan valtiolle aiheutuneet koulutuskustannukset, jos hän sitomusaikanaan irtisanoutuu koulutustaan vastaavasta virasta tai hänet siitä irtisanotaan hänestä itsestään johtuvasta syystä muutoin kuin sairauden tai merkelpoisuuden puuttumisen vuoksi. Sotatieteellistä tutkintoa opiskeleva siviili tai ulkomaalainen opiskelija eivät yleensä tee palvelussitoumusta.

2.3.9 Muut opinnot

Joustava opinto-oikeus (JOO-opinnot)

Maanpuolustuskorkeakoulu on mukana valtakunnallisessa joustavan opinto-oikeuden (JOO) sopimuksessa, jolla pyritään edistämään opiskelijoiden liikkuvuutta yliopistojen välillä. JOO-opinnot antavat perus- ja jatkotutkinto-opiskelijoille mahdollisuuden hyväksilukea tutkintoonsa opintoja muista suomalaisista yliopistoista erillisellä hakemuksella. Joustavalla opinto-oikeudella on tarkoitus laajentaa yliopiston omaa opintotarjontaa sekä lisätä valinnan mahdollisuutta esimerkiksi yksittäisten opintojaksojen tai sivuainekokonaisuuksien osalta.

Yksityiskohtaisempia tietoja joustavasta opinto-oikeudesta saa MPKK:n normista Joustava opinto-oikeus (JOO) Maanpuolustuskorkeakoulussa (HL1255/21.12.2015). Lisätietoa joustavan opinto-oikeuden hakumenettelyistä ja eri yliopistojen hakukäytännöistä sekä opintotarjonnasta saat internetistä osoitteesta www.joopas.fi, Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosastolta sekä Maanpuolustuskorkeakoulun kotisivulta.

Erilliset opinnot

Maanpuolustuskorkeakoulussa Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen henkilökunnan on mahdollista suorittaa myös erillisiä opintoja. Erillisten opintojen opiskelu tarkoittaa yksittäisten opintojaksojen tai opintokokonaisuuksien suorittamista ilman tutkinto-oikeutta. Oikeus opiskella erillisiä opintoja myönnetään ensisijaisesti opintokokonaisuuteen. Opinto-oikeuksien myöntämisessä käytetään tarveharkintaa, ja myöntämisen edellytyksenä on ainelaitoksen mahdollisuus ottaa ylimääräisiä opiskelijoita.

Opinnot ovat palkatulle henkilöstölle maksuttomia, ja ne toteutetaan puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen tarpeista ja niiden aloitteesta. Erillisiin opintoihin hakemudutaan lähettämällä vapaamuotoinen hakemus oman hallintoyksikön esimiehen puolelta Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosastolle. Hakemuksessa tulee tuoda esille haettavat opintojaksot tai opintokokonaisuudet sekä perustella näiden tarpeellisuus. Haku erillisiin opintoihin on jatkuva. Hakemus toimitetaan OAO:lle kaksi kuukautta ennen opintojen alkua. Asianomaisen ainelaitoksen johtaja myöntää opinto-oikeuden.

Takapenkkiäiset

Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen palkattu henkilöstö voi osallistua yksittäiseen opetustapahtumaan. Asianomainen ainelaitos myöntää osallistumisoikeuden. Osallistuminen perustuu opetuksen avoimuuteen ja henkilön kiinnostukseen aiheesta. Takapenkkiäisyys ei oikeuta opiskelemaan opintojaksoa tai -kokonaisuutta eikä osallistumisesta anneta todistusta eikä merkintää opintosuoritusotteeseen.

2.3.10 Opetus- ja tutkintokieli

Maanpuolustuskorkeakoulun opetus- ja tutkintokieli on suomi. Opiskelijalla on oikeus käyttää kokeissa ja kuulusteluissa joko suomen tai ruotsin kieltä. Opinnäyte tai muu kirjallinen työ voidaan laatia joko suomen tai ruotsin kielellä. Maanpuolustuskorkeakoulu voi päättää, että opetusta voidaan antaa ja opinnäyte voidaan laatia myös muulla kielellä. Kypsyysnäyte kirjoitetaan opiskelijan koulusivistyskielellä.

2.4 Opiskelun tukeminen, palvelut sekä tietojärjestelmät

Seuraavissa alaluvuissa käsitellään opiskelua tukevia palveluita, opintojen ohjausta, opintohallintojärjestelmän käyttöä sekä opintojen etenemisen seurantaa. Lisäksi luvuissa esitellään lyhyesti tietojärjestelmiä, joiden kanssa opiskelijat ovat päivittäin tekemisissä: mm. verkko-oppimisympäristö PVMoodle sekä kirjasto- ja tietopalvelut.

2.4.1 Opintojen ohjaus

Opintojen ohjauksella tuetaan opiskelijoiden oppimaan oppimista, opiskelua ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) tekemistä. Tavoitteena on edistää opiskelijoiden opiskeluvalmiuksia ja oppimaan oppimisen taitoja sekä auttaa opiskelijoita ymmärtämään paremmin omien valintojensa ja toimintansa seuraukset sekä tukea opiskelijaa henkilökohtaisessa kasvussa. Opinnojen ohjauksella tehostetaan osaamistavoitteiden saavuttamista ja oppimisprosessia sekä suunnitelmallista ja tavoitteellista opiskelua.

Opiskelijalla on ensisijainen vastuu omista opinnoistaan, osaamisen kehittämisestä ja opintojen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tekemisestä. Opintojen alussa jokainen kandidaatti, maisteriopiskelija sekä sotatieteiden tohtoriopiskelija tekee henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, jota tarkennetaan opintojen edetessä. Opiskelijan tulee tunnistaa oppimista vaikeuttavat tai haittaavat tekijät sekä kehittää itseään ja omaa työskentelyään parempaan suuntaan yhteistyössä ohjaavan henkilökunnan kanssa.

Kurssinjohtajan rooli opintojen ohjauksessa on keskeisin ja hänen tehtävänsä on katsoa opintojen sujumista kokonaisuuden näkökulmasta. Koulutussuunnittelija ohjaa ja neuvoo tutkintojen rakenteeseen, suoritustapoihin ja suunnitteluun liittyvissä asioissa sekä opiskelutaitojen kehittämisessä. Kurssisihteeri neuvoo erilai-

sisä käytännön asioissa, kuten opintohallintojärjestelmään liittyvissä asioissa sekä opiskelu- ja tutkintotodistuksista ja käytännön opiskelijapalveluista (opintojen aikaiset korvaukset, matkakustannukset jne.). Ainelaitosten ja sotilasopetuslaitosten opettajat antavat oppiaineen sisällöllistä ohjausta. Opintojaksojen vastuuopettajilta saa lisätietoja yksittäisiin opintojaksoihin liittyvissä asioissa. Sotilasopetuslaitosten kurssin- tai opintosuuntien / opintokokonaisuuksien johtajat ohjaavat ja neuvovat sotilasopetuslaitosten opintoihin ja ammatilliseen ohjaukseen liittyvissä asioissa.

Opintojen ohjauksen painopiste on ennaltaehkäisyssä ja itseohjautuvuudessa. Opintojen etenemiseen liittyvissä kysymyksissä, haasteissa ja mahdollisissa oppimisvaikeuksissa on tärkeää, ettei opiskelija jää tilanteeseen yksin. Tällaisissa tilanteissa voi ottaa yhteyttä kurssinjohtajaan ja tutkintotasosta vastaavaan koulutussuunnittelijaan. Tarvittaessa keskustelua apua voi saada myös MPKK:n henkilöstöyksikön kautta sotilaspastorilta tai terveysasemalta.

2.4.2 Opintohallintojärjestelmä

Maanpuolustuskorkeakoulussa käytetään WinhaPro-opintohallintojärjestelmää. Sen kautta opiskelijat voivat tarkistaa opintojaksoilta saamansa arvosanat sekä seurata opintojensa edistymistä. Käyttäminen edellyttää henkilökohtaista käyttäjätunnuksia ja salasanaa, jotka opiskelijat saavat Opintoasiainosaston kurssisihteereiltä. Opintoasiainosasto vastaa opintohallintojärjestelmän ylläpitämisestä ja perehdyttää opiskelijat WinhaWillen käyttöön opintojen alkuvaiheessa.

2.4.3 Opintojen etenemisen seuranta

Päävastuu opintojen etenemisen seuraamisesta on opiskelijalla itsellään. Mikäli opiskelijan opinnot, tai hänen kehitty misensä, eivät etene suunnitellulla tavalla, voi korkeakoulu ryhtyä harkitsemaan hänen soveltuvuuttaan koulutettavaksi Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opiskelijan soveltuvuusharkinta on kolmiportainen opiskelijan oikeusturvan takaamiseksi. Soveltuvuusharkinta sisältää valvontaan asettamisen, kirjallisen kehotuksen ja opiskeluoikeuden menettämisen.

Opiskelija voidaan asettaa valvontaan heikon opintomenestyksen tai sopimattoman käyttäytymisen johdosta. Kurssinjohtaja tekee päätöksen valvontaan asettamisesta. Opiskelijan valvontaan asettamista harkitaan aina hänen saadessaan toisen hylätyn arvosanan samasta opintosuorituksesta.

Kurssinjohtaja päättää opiskelijan vapauttamisen valvonnasta, jos valvontaan johtaneet velvoitteet ovat määräaikaan mennessä suoritettut. Jos näin ei tapahdu, asia käsitellään ao. tutkintotason opettajaneuvostossa. Opettajaneuvosto voi kurssinjohtajan esityksestä antaa opiskelijalle kirjallisen kehotuksen opintojen tehostamiseksi. Myös Kadettikoulun ja Maisteriosaston johtaja voi antaa kehotuksen.

Jos opiskelija ei saavuta opinnoissaan määräaikaan mennessä kehotuksen edellyttämää hyväksyttyä tasoa, voidaan hänen opiskelunsa esittää keskeytettäväksi enintään yhden (1) vuoden määräajaksi tai opiskelija voidaan määrätä menettämään opiskeluoikeutensa. Opiskelu voidaan esittää tarvittaessa keskeytettäväksi myös ilman aiemmin annettua valvontaan asettamista tai kehotusta.

Opiskelija voi menettää opiskeluoikeutensa Maanpuolustuskorkeakoulussa heikon opintomenestyksen, opintoihin liittyvien tehtävien laiminlyönnin, henkilökohtaisen opintosuunnitelman toteutumattomuuden tai sopimattoman käyttäytymisen johdosta. Opiskelun keskeyttämisestä ja opiskeluoikeuden menettämisestä on säädetty Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain 26 - 28§:ssä.

2.4.4 Verkko-oppimisympäristö PVMoodle

Maanpuolustuskorkeakoulu käyttää verkko-opintoihin Puolustusvoimien verkko-oppimisympäristöpalvelujen oppimisalustaa (PVMoodlea). Käyttäjäksi rekisteröidytään opintojen alussa osoitteessa www.pvmoodle.fi. PVMoodle sisältää jokaisen kurssin kotiyötilan, jota tutkintotason koulutussuunnittelija ja kurssinjohtaja hallinnoivat.

2.4.5 Kirjasto ja tietopalvelut

Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto tuottaa Maanpuolustuskorkeakoulun keskitetyt kirjasto- ja tietopalvelut tarjoamalla asiakkailleen sotatieteellisen alan keskeiset tietoaaineistot sekä järjestämällä neuvontaa ja opetusta niiden käyttöön. Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto on julkinen yliopistokirjasto, joka toimii myös Puolustusvoimien keskuskirjastona. Kirjasto palvelee MPKK:n kampuksella Santahaminatalossa.

Kirjaston aineistoa voi selata vapaasti verkossa käytettävissä olevasta kokoelmatietokannasta, jonka kautta on myös mahdollista seurata ja uusia omia lainoja sekä tehdä varauksia ja tilauksia. Lisäksi kirjasto tarjoaa asiakkaidensa käyttöön ulkomaisia tietokantoja ja e-aineistoja, joita on mahdollista käyttää MPKK:n omassa verkossa sekä TUVE-ympäristössä. Lisätietoja kirjastosta, sen tarjoamista tietokannoista ja muista palveluista löytyy osoitteesta www.maanpuolustuskorkeakoulu.fi/kirjasto.

2.5 Turvallisuus

Puolustusvoimien turvallisuustoiminnan päämääränä on toiminnan, henkilöstön, tietojen, materiaalin, ympäristön ja maineen turvaaminen. Turvallisuustoiminnan toteuttamisen painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa. Ennaltaehkäisevällä toiminnalla pystytään havaitsemaan, tunnistamaan ja torjumaan puolustusvoimia vastaan suunnatut lainvastaiset toimet sekä pienentämään onnettomuuksien, vahinkojen ja tapaturmien todennäköisyyttä ja seurauksia.

Turvallisuustoiminta asettaa rajoituksia sotilaskohteissa liikkumiseen. Puolustusvoimien alueille ja yksittäisille kohteille on määritetty turvallisuusvyöhykkeet tilan käyttötarkoituksen perusteella. Turvallisuusvyöhyke antaa perusteet tilan turvallisuusjärjestelyille ja henkilöstön pääsyoikeuksille. Sotilaskohteeseen pääsyn yleisenä edellytyksenä on, että vierailu liittyy virka-, työ-, tai palvelustehtävään, opiskeluun MPKK:lla, puolustusvoimien toimeksiantoon tai muuhun puolustusvoimien kanalta asialliseen perusteeseen. Tällaisia ovat esimerkiksi vierailukutsu, asuminen alueella tai henkilön välttämätön tapaaminen.

Tilaturvallisuudella tarkoitetaan kaikkia niitä järjestelyjä, joilla varmistetaan tilan pysyminen ainoastaan tilaan oikeutettujen hallinnassa ja käytössä. Tilaturvallisuus kattaa rakenteellisen turvallisuuden ja kulunvalvonnan lisäksi myös turvallisuushenkilöstön suorittaman valvonnan. Tietoa Santahaminan kampuksella käytettävissä olevista tiloista ja niiden varustuksesta sekä tilavarausten tekemisestä löytyy Torniportaalista. Koska Santahamina on sotilaskohde, alueella liikkujan pitää aina varautua osoittamaan henkilöllisyytensä ja oikeudet liikkua kyseisellä alueella ja tiloissa.

Santahaminan tulevista vieraista tehdään etukäteen vierasilmoitus komendantin toimistoon. Ulkomaalaisille vieraille on aina annettava erillinen ulkomaalaisvierailulupa. Tulosyksikön yhteyshenkilö tai ulkomaalaisen vieraan isäntä anoo lupaa 14 vrk ennen vierailua puolustusvoimien asianhallintajärjestelmässä. Anomuksen täyttöohjeet saa MPKK:n turvallisuusosalta. Alla on muutamia turvallisuuteen liittyviä ohjeita ja hyviä käytäntöjä.

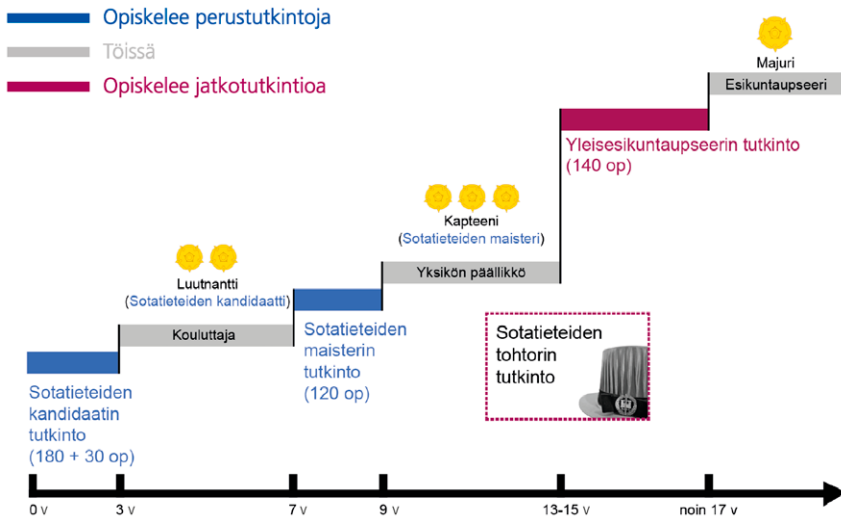
Noudata aina vartiomiehen tai vartiotehtävissä olevan henkilön käskyjä ja ohjeita.

Liiku Santahaminassa vai sallituilla alueilla. Älä mene ampumaradoille tai niiden läheisyyteen muuten kuin osana ampuvaa joukkoa tai ampumaluvan saaneena. Älä koskaan liiku taisteluampuma-alueella muuten kuin osana ampuvaa joukkoa äläkä

3 Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskeltavat tutkinnot

Luvussa kolme esitellään ensin sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnot sekä niiden opetussuunnitelmien perusteet. Sen jälkeen esitellään vastaavasti sotatieteelliset jatkotutkinnot. Opetussuunnitelmat määrittelevät tutkinnon rakenteen ja tutkinnon tavoitteet. Yksityiskohtaisemmat tiedot löytyvät tutkintokohtaisista opinto-oppaista tai opiskelijan oppaista.

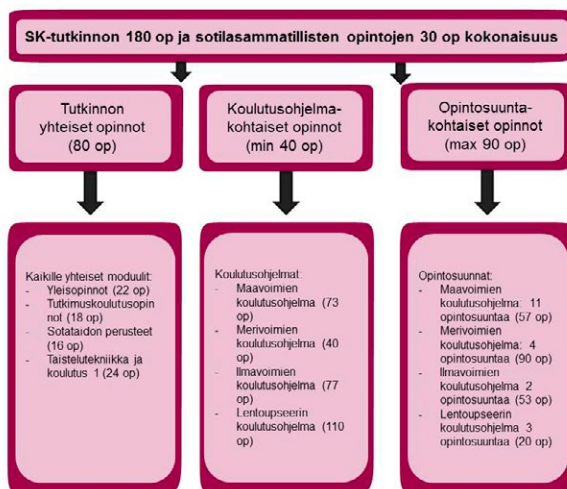

3.1 Sotatieteelliset perustutkinnot ja tutkintovaatimukset

Maanpuolustuskorkeakoulu on osa eurooppalaista, suomalaista sekä puolustusvoimien sisäistä koulutusjärjestelmää. Sotatieteellisiä perustutkintoja ovat sotatieteiden kandidaatin (SK) tutkinto ja sotatieteiden maisterin (SM) tutkinto. Sotatieteiden kandidaatin tutkinto on laajuudelta 180 opintopistettä, jonka lisäksi suoritetaan upseerin virkaan johtavat 30 opintopisteen laajuiset sotilasammattilliset (yhteensä 210 opintopistettä). Sotatieteiden maisterin tutkinto on laajuudeltaan 120 op.

3.1.1 Sotatieteiden kandidaatin (SK) tutkinnon ja sen lisäksi suoritettavien sotilasammattillisten opintojen tavoitteet ja rakenne

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto on alempi korkeakoulututkinto, joka on laajuudeltaan 180 opintopistettä. Tutkinnon lisäksi suoritetaan sotilasammattillisia opintoja yhteensä 30 opintopistettä, jotka ovat osa upseerin virkaan vaadittavien opintojen kokonaisuutta (210 op). Opinnit suoritetaan kolmessa vuodessa.

Tutkinto sisältää:

- tutkinnon yhteiset opinnot (80 op), joihin sisältyy kandidaatintutkielma seminaareineen
- koulutusohjelmakohtaisia opintoja (vähintään 40 op)
- opintosuuntaakohtaiset opinnot (enintään 90 op).

Koulutusohjelmat jakautuvat opintosuuntiin. Opintosuunta on koulutusohjelman opiskelijoista muodostuva opiskelijaryhmä, jonka opinnot tähtäävät koulutusohjelman tietyn erityisalan tietojen ja taitojen kehittämiseen. Koulutusohjelmat sisältävät seuraavat opintosuunnat (yhteensä 20 opintosuuntaa, OS):

Maavoimien KO (11 OS): jääkäri- ja panssarintorjuntaopintosuunta, kranaatinheitinopintosuunta, panssariopintosuunta, tiedusteluopintosuunta, elektronisen sodankäynninopintosuunta, kenttätukikoulutusopintosuunta, ilmatorjuntaopintosuunta, pioneiriopintosuunta, maavoimien johtamisjärjestelmäopintosuunta, logistiikkaopintosuunta ja rajavartio-opintosuunta.

Merivoimien KO (4 OS): laivasto-opintosuunta, rannikkojoukko-opintosuunta, merivoimien johtamisjärjestelmäopintosuunta ja merivartio-opintosuunta.

Ilmavoimien KO (2 OS): lentotekninen opintosuunta ja ilmavoimien johtamisjärjestelmäopintosuunta.

Lentoupseerin KO (3 OS): ilmavoimien ohjaajaopintosuunta, maavoimien helikopteriohjaajaopintosuunta ja Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunta.

SK-tutkinnon ja sen lisäksi suoritettavien sotilasammattillisten opintojen osaamisalueet ovat:

- Johtajuus: ”Halu ja kyky johtaa ja ottaa vastuu”
- Sotataidollisuus: ”Halu ja kyky voittaa taistelu”
- Toimintakykyisyys: ”Halu ja kyky kehittyä”
- Kouluttajuus: ”Halu ja kyky oppia ja opettaa”
- Tutkijuus: ”Halu ja kyky ymmärtää”

Opintojen tavoitteet konkretisoituvat valmiuksina toimia poikkeusolojen joukkojen perusyksikön päällikkötehtävissä tai erikoisjoukon johtajan tehtävissä, normaaliolojen perusyksikön kouluttaja- ja asiantuntijatehtävissä tai erikoisjoukon johtajan tehtävissä sekä perusyksikköpäällystön kansainvälisissä tehtävissä (HI753).

Puolustusvoimien palvelukseen valmistuva sotatieteiden kandidaatti nimitetään määrääkaikaiseen nuoremman upseerin virkaan ja ylennetään luutnantiksi. Hän aloittaa työskentelyn puolustushaaransa tehtävissä. Ilmavoimien ja Rajavartiolaitoksen ohjaajiksi ja Maavoimien helikopteriohjaajiksi koulutettavat nimitetään sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suoritettuaan vakinaiseen upseerin virkaan. Lentoupeeerin koulutusohjelmassa koulutettavien ohjaajien maisteriopinnot alkavat suoraan kandidaatin tutkinnon jälkeen. RVL:n palvelukseen valmistuva sotatieteiden kandidaatti nimitetään vakinaiseen nuoremman upseerin virkaan ja ylennetään luutnantiksi.

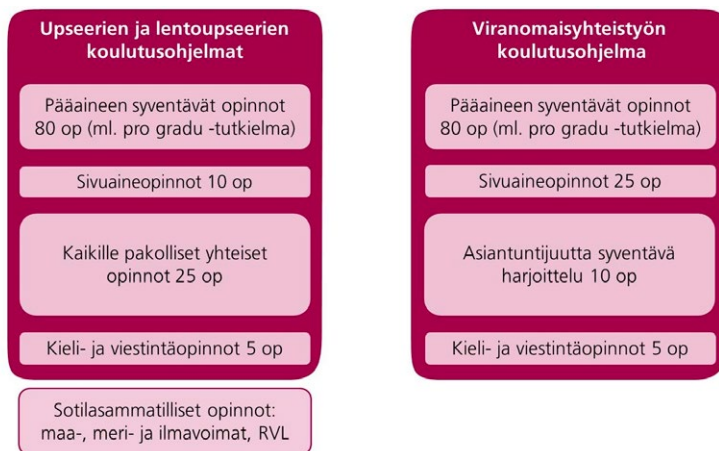
SK-tutkintoon sisältyvät opinnot sekä tutkinnon lisäksi suoritettavat sotilasammattilliset opinnot ja opintopolut on määritelty tarkemmin opetussuunnitelmassa (OPS). Yksityiskohtaisemmat tiedot opetussuunnitelmasta löytyvät sotatieteiden kandidaatin tutkinnon ja sotilasammattillisten opintojen kokonaisuuden opintooppaasta. Opinto-oppaiden tiedot voivat päivittyä opintojen kuluessa.

3.1.2 Sotatieteiden maisterin (SM) tutkinnon tavoitteet ja rakenne

Sotatieteiden maisterin tutkinnon **upseerien ja lentoupeeerien koulutusohjelman** opintojen edellytyksenä on aiemmin suoritettu sotatieteiden kandidaatin tutkinto. **Viranomaisyhteistyön koulutusohjelmaan** voivat hakeutua opiskelemaan soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt.

Maisterin tutkintoon johtavan opetuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle hyvää pääaineen tuntemus ja sivuaineen perusteiden tuntemus, sekä valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen, valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä, sekä tieteellinen jatkokoulutuskelpoisuus sekä hyvä viestintä- ja kielitaito.

Sotatieteiden maisterin tutkinto pohjautuu oppiainepohjaiseen tutkintorakenteeseen. Siksi opinnoissa korostuu pääaineen merkitys suhteessa muihin oppiaineisiin. Opinnoille on myös ominaista teorian vahva yhdistyminen käytännön opetukseen vaihtelevissa ympäristöissä.

Sotatieteiden maisterin tutkinnon upseerien ja lentoupseerien koulutusohjelmat sisältävät seuraavat pakolliset opintokokonaisuudet:

- pääaineen syventävät opinnot (sisältää pro gradu-tutkielman 34 op) 80 op
- kaikille yhteiset ja pakolliset opinnot 25 op
- pitkän sivuaineen harjoitustyö 10 op
- kieli- ja viestintäopinnot: äidinkielen ja vieraan kielen opinnot sekä kypsyysnäyte 5 op

Sotatieteiden maisterin tutkinnon **viranomaisyhteistyön koulutusohjelma** sisältää seuraavat pakolliset opintokokonaisuudet:

- pääaineen syventävät opinnot (sisältää pro gradu-tutkielman 34 op) 80 op
- sivuaineopinnot 25 op
- asiantuntijuutta syventävä harjoittelu 10 op
- kieli- ja viestintäopinnot: äidinkielen ja vieraan kielen opinnot sekä kypsyysnäyte 5 op

Tutkintoon sisältyvät opinnot ja opintopolut on määritelty tarkemmin opetussuunnitelmassa (OPS). Opetussuunnitelman keskeinen sisältö ja opintopolkujen yksityiskohdat löytyvät erillisestä sotatieteiden maisterin tutkintoa koskevasta opintooppaasta.

3.1.3 Sotatieteiden maisterin tutkinnon rinnalla suoritettavat sotilasammattilliset opinnot

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavien opintojen rinnalla opiskellaan sotilasammattillisia opintoja, jotka kuuluvat osaksi upseerin virkaan vaadittavien opintojen kokonaisuutta. Sotilasammattillisten opintojen yleisenä tavoitteena on antaa opiskelijoille upseerin virkatehtävissä tarvittava ammatillinen pätevyys ja osaaminen. SM-tutkinnon sotilasammattillisten opintojen yhteiset tavoitteet on laadittu normaali- ja poikkeusoloja varten.

SM-tutkinnon ja sen rinnalla suoritettavien sotilasammattillisten opintojen yhteisinä tavoitteina on luoda valmiuksia toimia poikkeusolojen joukkojen joukkoyksikköpäällystötehtävissä ja normaaliolojen perusyksikön päällikkötehtävissä sekä perusyksikköpäällystön kanssa, upseerin tarvitsemasta ammatillisesta ja palvelusturvallisuuteen liittyvästä osaamisesta, työssä tarvittavista oikeuksista ja pätevyyksistä sekä toimintakyvyn ylläpitämisestä omassa aselajissa ja toimialalla. Sotilasammattillisiin opintoihin on käytettävissä maisteriopintojen aikana noin kolme kuukautta.

3.2 Sotatieteelliset jatkotutkinnot ja tutkintovaatimukset

Sotatieteellisiä jatkotutkintoja ovat yleisesikuntaupseerin tutkinto (YET) ja sotatieteiden tohtorin (ST) tutkinto. Seuraavaksi käsitellään yleisesikuntaupseerin ja sotatieteiden tohtorin tutkintojen tutkintovaatimukset.

3.2.1 Yleisesikuntaupseerin tutkinnon tavoitteet ja rakenne

Maanpuolustuskorkeakoulun Jatkotutkinto-osastossa opiskeltava yleisesikuntaupseerin tutkinto on upseerin ammatillinen jatkotutkinto.

Yleisesikuntaupseerin tutkinto antaa yleisesikuntaupseeriksi koulutettavalle yhdessä 4 - 6 vuoden työssä oppimisen ja täydennyskoulutuksen kanssa valmiudet Puolustusvoimien keskitason päällikkötehtäviin. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon perustehtävä on kouluttaa Puolustusvoimille ja Rajavartiolaitokselle yleisesikuntaupseereita, joilla on vaadittavat tiedot ja taidot sekä tutkijavalmiudet upseerin ylimpiin normaali- ja poikkeusolojen tehtäviin. Käytännön työssä saavutetun osaamisen ja hankitun kokemuksen myötä tutkinnon suorittaneella on mahdollisuus edetä komentajatehtäviin ja muihin ylimpiin Puolustusvoimien, puolustushallinnon, Rajavartiolaitoksen tai kansainvälisiin johtotehtäviin.

Yleisesikuntaupseerilta vaaditaan laajojen kokonaisuuksien ja asiayhteyksien hallitsemista. Toimintaympäristössä korostuu kyky luovaan tietojen ja taitojen sekä uusien lähestymistapojen soveltamiseen. Toimintaympäristössä on kyettävä johtamaan vastuullisesti sekä ihmisiä että asioita. Valmiudet jatkuvaan oppimiseen korostuvat. Kansainvälistyvä toimintaympäristö edellyttää monipuolisia viestintä- ja vuorovaikutustaitoja. Yleisesikuntaupseereiden on oltava luotettavia, ammattitaitoisia ja yhteistyökykyisiä. Heidän on kyettävä johtamaan ammattitaitoista henkilöstöä ja osattava hyödyntää tekniikan tuomat mahdollisuudet johtamistoiminnassaan.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon laajuus on vähintään 140 opintopistettä ja opinnot kestävät noin kaksi vuotta. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon opinnot ovat kaikille pakollisia. Opinnot toteutetaan kaikille yhteisinä ja linjoittain eriytyvinä opintoina. Yleisesikuntaupseerin tutkinnon opinnot suoritetaan yleisesikuntaupseerikursilla. Kurssi jakautuu maa-, meri- ja ilmasotalinjaan sekä rajavartiolinjaan.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon opinnot on koottu osaamiskokonaisuuksiksi (moduuleiksi). Osaamiskokonaisuudet ovat kaikille linjoille yhteisiä. Osaamiskokonaisuuksissa on sekä yhteisiä että linjoittain eriytyviä opintojaksoja.

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon osaamiskokonaisuudet (moduulit) ovat

- strateginen turvallisuusympäristö 25 op
- johtaminen ja komentajuus 31 op
- operaatiotaito 60 op
- tieteellisten käytäntöjen soveltaminen 35 op

Lisäksi tutkinto sisältää yleisiä opintoja (toimintakyvyn ylläpito, orientoivat ja reflektioivat opinnot). Tarkemmat tiedot opinnoista ovat yleisesikuntaupseerin tutkinnon opinto-oppaassa.

Suomalainen upseeri voi opiskella osan yleisesikuntaupseerin tutkinnostaan ulkomailla. Opiskelu ulkomaisilla kursseilla aloitetaan pääsääntöisesti ensimmäisen opintovuoden jälkeen. Ulkomaisia opintoja täydennetään kansallisilla aiheilla siten, että koti- ja ulkomaiset opinnot yhdessä muodostavat yleisesikuntaupseerin tutkinnon. Ulkomaisten opintojen rinnastettavuuden hyväksyy Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori opetusneuvoston esityksestä. Opiskelijan on saavutettava opinto-oikeus yleisesikuntaupseerikursilla ulkomailla tapahtuvia opintoja varten. Vastaavasti yleisesikuntaupseerikursilla voi opiskella ulkomaisia opiskelijoita. He opiskelevat pääsääntöisesti suomalaisten tutkintovaatimusten mukaisesti. Opintoja voidaan myös henkilökohtaistaa tarkoituksenmukaisella tavalla.

3.2.2 Sotatieteiden tohtorin tutkinnon tavoitteet ja rakenne

Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusjohtaja vastaa sotatieteiden tohtorin tutkinnon kokonaisuudesta. Maanpuolustuskorkeakoulun professorit vastaavat tutkinnon oppiainekohtaisesta suunnittelusta ja toteutuksesta. Jatkotutkinto-osaston johtaja on opintohallinnollinen esimies tohtorikoulutusohjelmassa opiskeleville opiskelijoille.

Sotatieteiden tohtorin tutkinto voidaan suorittaa seuraavilla sotatieteellisillä tieteenaloilla:

Sotatieteiden tohtorin tutkintoon tähtäävän sotatieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalaansa piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa. Opiskelija perehtyy hyvin oman tieteenalansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin sekä saavuttaa sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen ja osallistumisen vaativiin tutkimushankkeisiin.

Tutkinnon voi suorittaa päätoimisesti opiskellen neljässä vuodessa. Opiskelija voidaan velvoittaa opiskelemaan tutkintoon kuulumattomia täydentäviä opintoja. Tohtorin tutkintoon kuuluu julkisesti puolustettava väitöskirja. Sotatieteiden tohtorin tutkinto rakentuu lisäksi seuraavista osakokonaisuuksista:

1. Sotatieteelliset opinnot
2. Oman tutkimusalan opinnot

Opiskelija ja ohjaava professori suunnittelevat tutkinnon yksityiskohtaiset opinnotisällöt henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa opintojen alussa. Tarkemmat tiedot tohtorin tutkinnon opinnoista ja opintojen laajuuksista on erillisessä sotatieteiden tohtorin tutkintoa koskevassa opinto-oppaasta.

4 Sotatieteet ja niiden tavoitteet

Sotatieteet on laaja ja monialainen kokonaisuus, joka sitoo yhteen sodat, kriisit ja niihin liittyvät turvallisuusuhat sekä pyrkimykset niiden ehkäisemiseen. Maanpuolustuskorkeakoulun tieteenaloja ovat operaatiotaito ja taktiikka, strategia, sotahistoria, johtaminen, sotilaspedagogiikka, sotatekniiikka, sotatalous ja sotilassosiologia. Perustutkinnoissa ja yleisesikuntaupseerin tutkinnossa opiskeltavia oppiaineita ovat johtaminen, sotataito, sotilaspedagogiikka ja sotatekniiikka. Sotataidon suuntautumisvaihtoehtoja ovat operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja sotahistoria. Sotatieteiden tohtorin tutkinnon voi opiskella kaikilla MPKK:n tieteenaloilla. Oppiaineiden ja opintojen tarkemmat kuvaukset ja opintopolut esitellään tutkintokohtaisissa opinto-oppaissa tai vast.

Tässä luvussa esitellään Maanpuolustuskorkeakoulun oppiaineet ja niiden tavoitteet. Lopuksi kuvaillaan lyhyesti myös kieli- ja viestintäopintoja.

4.1 Johtaminen

Johtaminen on oppi tavoitteiden saavuttamisesta ihmisten ja organisaatioiden avulla. Päämääränä on kasvattaa opiskelijoista itseohjautuvia ja kriittisiä peruslähtökohtien tarkasteluun kykeneviä päätöksentekijöitä ja vastuunkantajia eri tehtävätasolle. Sotilasjohtamisessa, erityisesti päätöksenteossa ja tehtävien toimeenpanossa, korostuvat ajan merkityksen ymmärtäminen ja oikean johtamispaikan valinta.

Opintojen sisältö pohjautuu johtamisen nelikenttään, jossa neljä kokonaisuutta on keskinäisessä riippuvuussuhteessa. Johtajuus tarkoittaa ihmisten johtamista tekemään niitä asioita, jotka edesauttavat tavoitteen saavuttamista. Johtamisella puolestaan tarkoitetaan asioiden johtamista, eli toimimista yhteisesti sovitulla tavalla kuvattun prosessin mukaisesti. Organisaatiokulttuurilla ymmärretään yhteisten kokemusten kautta syntyneitä uskomuksia, arvoja, asenteita ja traditioita. Organisaatorakenteet puolestaan kuvaavat toiminnan organisointia sekä johto- ja raportointisuhteita.

Yksilö painottaa johtamisen eri osa-alueita omassa toiminnassaan sekä johtajana että alaisena eri tavoin eri tilanteissa. Johtamiskäyttäytymisen analysointi ja kehittäminen on merkittävä osa opintoja.

Sotilasjohtajaksi oppimista tapahtuu myös muissa oppiaineissa. Sotilaspedagogiikkaan yhteinen rajapinta löytyy sekä oppimisesta, että pedagogisesta johtamisesta. Sotataidossa yhdistyvät poikkeusolojen johtamis- ja suunnitteluprosessit sekä historiallinen ja strateginen näkökulma. Sotatekniiikka puolestaan antaa valmiuksia ymmärtää johtamisen apuvälineitä sekä niiden teknisiä ominaisuuksia.

Tutkintokohtaiset oppiaineen tavoitteet ovat määritelty kunkin tutkinnon opetussuunnitelmissa ja opinto-oppaissa.

4.2 Sotataito

Sotataito on pääoppiaine, joka kostuu kolmesta itsenäisestä aineesta: operaatiotaito ja taktiikka, strategia sekä sotahistoria.

Operaatiotaito on

- oppi sotataidosta ja operaatioista
- taito käyttää joukkoja ja järjestelmiä operaation toteuttamiseksi sekä operaatiolle asetettujen päämäärien saavuttamiseksi.

Operaatiotaidon olennaisin sisältö on komentajien ja esikuntien kyky ja taito suunnitella, valmistella ja johtaa operaatio. Tämä sisältää tarvittavat joukkojen siirrot, ryhmitykset ja taistelut sekä näihin liittyvät eri järjestelmien vaikutukset ja tukitoiminnot niin, että operaatiolle asetetut päämäärät saavutetaan. Operaation onnistunut toteutus edellyttää myös taktiikan hallitsemista.

Taktiikka on oppi taistelujen käymisestä, taito käyttää joukkoja ja järjestelmiä taistelun käymiseksi ja taistelutehtävän täyttämiseksi. Taktiikan olennaisin sisältö on

- omien ja vastustajan joukkojen, järjestelmien ja toimintatapojen tunteminen
- tilannetietoisuus
- omiin voimavaroihin, tilanteeseen ja olosuhteisiin sopivien toimintamethodien valinta
- joukkojen ja toimintojen optimaalinen suunnittelu, valmistelu ja johtaminen taistelutehtävän täyttämiseksi.

Strategian oppiaine on osa sotataidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa sodankäynnin taktisen, operatiivisen ja strategisen tason analyysit täydentävät kuvaa sotataidosta. Strategia tarkastelee yleisesti asevoimia ja sotilaallista voimankäyttöä kansainvälisessä järjestelmässä sekä osana kansallisten turvallisuuspäämäärien saavuttamiseksi valittuja toimintalinjoja. Strategian opinnot luovat valmiuksia ymmärtää ja hahmottaa laajoja asiakokonaisuuksia, niiden perusteita ja vaikuttavuuksia sekä ymmärtää oman tehtävänsä merkitys osana suurempaa kokonaisuutta.

Sotahistorian oppiaineen ensisijaisena tehtävänä on antaa upseerien koulutusohjelman edellyttämä sotahistorian opetus ja tehdä sitä palvelevaa tieteellistä tutkimusta. Sotahistorian opetuksen tavoitteena on antaa valmiudet ymmärtää miten erilaiset taustatekijät ja sotakokemukset ovat eri aikakausina vaikuttaneet puolustusjärjestelmien, sotataidollisen ajattelun ja eri puolustushaarojen toimintaperiaatteiden ja

yhteistoimintaperusteiden historialliseen kehityskulkuun kotimaassa ja ulkomailla. Lisäksi opetus kehittää upseerin analyttistä ajattelua, päätöksenteko- ja tilanteenarviointikykyä sekä kirjallista ja suullista argumentointitaitoa.

4.3 Sotilaspedagogiikka

Sotilaspedagogiikka pyrkii kehittämään sotilaan ja yksilön toimintakykyä oppimisen keinoin. Sotilaspedagogiikan opintojen tavoitteena on antaa kattava näkemys sotilaiden osaamisen ja toimintakyvyn luonteesta ja kehittämisestä osana maanpuolustuksen ja kestäväen kokonaisturvallisuuden edistämistä.

Opiskelija luo itselleen syvällisen tietämyksen sotilaspedagogiikasta tieteenalana. Sotilaspedagogiikka luo ja kehittää teoriaa sotiluudesta, sotilaan identiteetistä ja ihmisen toimintakyvystä. Se saa keskeisen teoriaperustansa kasvatus- ja liikuntatieteistä sekä hyödyntää myös monien muiden tieteenalojen, kuten esimerkiksi sosiologian ja psykologian luomaa tietoa ja tutkimusmetodeja. Sotilaspedagogiikka rakentaa ja ylläpitää siltoja niin sotatieteellisen tutkimuksen kuin sotilasammattillisen työn välille.

Tutkintokohtaiset oppiaineen tavoitteet ovat määritelty kunkin tutkinnon opetus- suunnitelmissa ja opinto-oppaissa.

4.4 Sotatekniikka

Sotatekniikassa opetetaan ja tutkitaan järjestelmätekniikkaa, sotataloutta, operaatioanalyysiä ja matemaattis-luonnontieteellisiä aineita. Sotatekniikan opintojen tavoitteena on, että opiskelija saa käsityksen nykyaikaisen taistelukentän teknisistä järjestelmistä, suorituskvyn elinjakson hallinnasta sekä analyysimenetelmien hyödyntämisestä suorituskvyn arvioinnissa. Sotatekniikka tukee muiden sotatieteellisten oppiaineiden, erityisesti sotataidon opiskelua.

4.5 Kieli- ja viestintäopinnot

Kieli- ja viestintäopinnot tavoitteena on, että opiskelija osoittaa saavuttaneensa riittävän äidinkielen viestintätaidon ja vähintään yhden vieraan kielen sellaisen viestintätaidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen omalla tehtävätasolla. Kieli- ja viestintäopinnot voivat olla itsenäisiä opintojaksoja tai toteutua integroituina muihin opintojaksoihin.

Tärkeitä yhteystietoja

Puolustusvoimien puhelinvaihe
Puolustusvoimien kotisivu

0299 800
www.puolustusvoimat.fi

Postin asiointiosoite

Maanpuolustuskorkeakoulu
PL 7
00861 HELSINKI

Osoitteeseen voi liittää asianomaisen yksikön, jos se on tiedossa.

Kotisivu

www.maanpuolustuskorkeakoulu.fi

Asiointiosoite, josta virallinen sähköinen viesti rekisteröidään ja välitetään
vastuuorganisaatiolle tai henkilölle

kirjaamo.mppkk@mil.fi

Sähköpostiosoite, josta viesti välitetään vastuuorganisaatiolle tai henkilölle

maanpuolustuskorkeakoulu@mil.fi

Sähköpostiosoite henkilölle

etunimi.sukunimi@mil.fi

MPKK:n Fax
Kirjaamo

0299 530 110
0299 530 109
0299 530 111

Turvallisuuspäällikkö
Vastaanottovirkailija

0299 530 112
0299 530 118

Ainelaitokset

JOSPEL, suunnittelija
STEKNL, ainelaitossuunnittelija
SOTATL, suunnittelija
SOTATL, sihteeri

0299 530 411
0299 530 483
0299 530 543
0299 530 501

Postin asiointiosoite

Opintoasiainosasto

Maanpuolustuskorkeakoulu

PL 7

00861 HELSINKI

Käynti: Päärakennus, Santahamina

Sähköpostiosoite

opintoasiainosasto.mpkk@mil.fi

Osastopäällikkö

0299 530 220

Koulutuksen kehittämispäällikkö

0299 530 224

Opiskelijahaku ja valinnat

valintasektorin johtaja

0299 530 211

valintaupseeri

0299 530 214

koulutussuunnittelija

0299 530 330

Kanditiimi

koulutussuunnittelija

0299 530 219

sihteeri

0299 530 204

Maisteritiimi

koulutussuunnittelija

0299 530 217

sihteeri

0299 530 205

Jatkotutkintotiimi

koulutussuunnittelija (YEK, ST)

0299 530 222

sihteeri

0299 530 206

Täydennyskoulutus

koulutussuunnittelija (EUK, JOO)

0299 530 215

sihteeri

0299 530 333

Osastoupseeri, opiskelijapalvelut

0299 530 213

Osastosihteeri

0299 530 322

Pääkirjasto

PL 7 (Santahaminatalo)
00861 HELSINKI

0299 530 177

Santahamina

Komendantin toimisto
Sähköinen asioimisosoite

0299 421 115

komendantintoimisto.kaartjr@mil.fi

Kaartin Jääkärirykmentin Helsingin vartiosto

0299 421 365

0299 421 364

Santahaminan terveysasema, päivystys

0299 576 495

Oppilaskunta

oppilaskunta@mpkko.fi

LIITE 2

Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008)

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku
Yleiset säännökset**1 §**
Asema

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimiin kuuluva sotatieteellinen korkeakoulu.

Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimain komentajan alainen. Pääesikunnan toimivallasta Maanpuolustuskorkeakoulua koskevassa asiassa säädetään tässä laissa sekä puolustusvoimista annetussa laissa (551/2007).

Maanpuolustuskorkeakoulun sisäisestä sotilaallisesta järjestyksestä säädetään puolustusvoimista annetun lain 30 §:ssä.

2 §
Tehtävät

Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävänä on edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa sotatieteellistä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Maanpuolustuskorkeakoulu johtaa

sotilaslaitoksissa ja rajavartiolaitokseen kuuluvassa Raja ja merivartiokoulussa annettavaa sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoihin sisältyvää opetusta.

Tehtäviään hoitaessaan Maanpuolustuskorkeakoulu toimii vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Puolustushaarat ja rajavartiolaitos ohjaavat upseerin virkaan vaadittavia sotilasammattillisia opintoja. Sotilasammattillista opetusta annetaan puolustusvoimien puolustushaara, aselaji ja toimialakouluissa sekä rajavartiolaitoksen Raja ja merivartiokoulussa. Sotilasammattillisia opintoja voidaan järjestää myös Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Pääesikunta vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen yleiset tavoitteet ja sovittaa yhteen Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen puolustusvoimien muun koulutuksen kanssa.

3 §
Arviointi

Maanpuolustuskorkeakoulu arvioi koulutustaan ja tutkimustaan sekä niiden vaikuttavuutta ja osallistuu ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Maanpuolustuskorkeakoulu julkistaa järjestämänsä arvioinnin tulokset.

2 luku Opetus

4 § Opetuksen julkisuus

Maanpuolustuskorkeakoulun sotatieteellinen opetus on julkista, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetusta laista (621/1999) muuta johdu. Lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori voi rajoittaa pääsyä opetusta seuraamaan palvelusturvallisuuden varmistamiseksi, opetustilojen rajallisuuden vuoksi tai muusta vastaavasta perustelusta syystä.

5 § Opetuksen maksuttomuus

Tutkintoihin johtava opetus on opiskelijalle maksutonta.

Muussa koulutuksessa voidaan periä maksuja valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan.

6 § Tutkinnot

Maanpuolustuskorkeakoulussa voidaan suorittaa:

- 1) sotatieteiden kandidaatin tutkinto, joka on alempi korkeakoulututkinto;
- 2) sotatieteiden maisterin tutkinto, joka on ylempi korkeakoulututkinto;
- 3) yleisesikuntaupseerin tutkinto ja sotatieteiden tohtorin tutkinto, jotka ovat

jatkotutkintoja.

Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettavien tutkintojen tavoitteista ja laajuudesta, opintojen rakenteesta sekä opetuksen järjestämisestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 § Täydennyskoulutus ja muu koulutus sekä opetus

Maanpuolustuskorkeakoulussa voidaan järjestää sotatieteellistä täydennyskoulutusta ja muuta koulutusta sekä antaa sotilasammattillista opetusta.

8 § Opetus ja tutkintokieli

Opetus ja tutkintokieli on suomi. Opiskelijalla on oikeus käyttää opiskelijavalinnassa ja kokeissa joko suomen tai ruotsin kieltä. Opinnäyte laaditaan joko suomen tai ruotsin kielellä.

Maanpuolustuskorkeakoulu voi päättää, että opetusta voidaan antaa ja opinnäyte laatia myös muulla kielellä.

3 luku Hallinto ja organisaatio

9 § Organisaatio

Maanpuolustuskorkeakouluun kuuluu esikunta, osastoja, ainelaitoksia ja muita yksiköitä.

Maanpuolustuskorkeakoulun jakaantumisesta osastoihin, ainelaitoksiin tai muihin yksiköihin määrätään tarkemmin Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännössä.

10 § Rehtori

Rehtori johtaa, ohjaa ja valvoo Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa. Rehtori ohjaa myös muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa toimeenpantavaa sotatieteellisiin tutkimuksiin sisältyvää opetusta johtosäännössä tarkemmin määrättävällä tavalla.

Maanpuolustuskorkeakoululle kuuluvat asiat ratkaisee rehtori, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä. Työjärjestyksessä voidaan rehtorin toimivaltaan kuuluvaa asia antaa Maanpuolustuskorkeakoulun muun virkamiehen ratkaistavaksi, jos se on Maanpuolustuskorkeakoulun kannalta merkitykseltään vähäinen ja koskee:

- 1) henkilöstöhallintoa sekä muuta sisäistä hallintoa;
- 2) lausunnon tai selvityksen antamista tai esityksen tekemistä; tai
- 3) sisäisiä määräyksiä, jollei toimivalta niiden antamiseen tule laista.

Rehtorilla on oikeus ottaa ratkaistavakseen johtosäännössä tai työjärjestyksessä jonkun muun virkamiehen ratkaistavaksi määrätty asia.

11 § Opintotukilautakunta

Maanpuolustuskorkeakoulussa on opintotukilautakunta. Lautakunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään opintotukilaissa (65/1994). Opintotukilautakunnan opiskelijajäsenet nimeää oppilaskunta.

12 § Monijäseniset hallintoelimet

Maanpuolustuskorkeakoulussa voi olla valmistelevia ja neuvooantavia monijäsenisiä hallintoelimisiä.

Edellä mainittujen hallintoelinten kokoonpanosta ja tehtävistä määrätään työjärjestyksessä.

13 § Henkilöstö

Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstö on puolustusvoimien viroissa. Maanpuolustuskorkeakoulussa voi olla myös työsuhteessa olevaa henkilöstöä. Virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään erikseen.

4 luku Opiskelijavalinnat

14 § Opiskelijaksi ottaminen

Opiskelija otetaan suorittamaan sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoa, jompaakumpaa mainituista tutkinnoista tai jatkotutkintoa. Opiskelijan, joka valitaan suorittamaan upseerin virkaan johtavia opintoja, on sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkinnon lisäksi suoritettava 2 §:n 3 momentissa tarkoitetut sotilasammattilliset opinnot.

Opiskelijat ottaa Maanpuolustuskorkeakoulu. Pääesikunta ottaa kuitenkin ulkomaalaiset opiskelijat.

Opiskelijavalinta järjestetään valinta ja soveltuvuuskokeiden avulla. Soveltuvuuskokeeseen osallistuvat upseerin

virkaan vaadittaviin opintoihin hakevat. Valinta ja soveltuvuuskokeen perusteista päättää pääesikunta ja niiden järjestämisestä Maanpuolustuskorkeakoulu. Jos Maanpuolustuskorkeakoulu opiskelijoiden määrän rajoittamisen vuoksi ei voi ottaa koulutukseen kaikkia hakijoita, hakijoihin on sovellettava yhdenmukaisia valintaperusteita.

Opiskelija voi ottaa samana lukuvuonna vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan.

15 §

Täydentävät opinnot sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittamiseksi

Jos sotatieteiden maisterin tutkintoa suorittamaan otettu on suorittanut alemman korkeakoulututkinnon muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa, häneltä voidaan edellyttää koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi täydentäviä opintoja.

16 §

Kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin sekä upseerin virkaan johtaviin opintoihin asetettavat lisävaatimukset

Kelpoinen opiskelijaksi sotatieteellisiin opintoihin, jotka johtavat pelkästään alempaan tai sekä alempaan että ylempään korkeakoulututkintoon, on henkilö, joka on suorittanut ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetussa laissa (672/2005) tarkoitetun tutkinnon tai saanut ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin tai jolla Maanpuolustuskorkeakoulu toteaa muutoin olevan opintoja varten vastaavat tiedot ja valmiudet.

Kelpoinen opiskelijaksi sotatieteellisiin opintoihin, jotka johtavat pelkästään ylempään korkeakoulututkintoon, on henkilö, joka on suorittanut soveltuvan alemman korkeakoulututkinnon, soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin taikka jolla Maanpuolustuskorkeakoulu toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Upseerin virkaan johtaviin opintoihin otettavalta vaaditaan lisäksi, että henkilö on:

- 1) Suomen kansalainen;
- 2) ennen opintojen aloittamista saanut reservin upseerin koulutuksen;
- 3) terveydentilaltaan ja muutoin puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen tehtävien asianmukaisen hoitamisen kannalta sopiva;
- 4) enintään 26vuotias, lentäjäksi koulutettava kuitenkin enintään 23vuotias.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori voi muualla aikaisemmin suoritetun tutkinnon tai muiden opintojen vuoksi taikka muusta vastaavasta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 3 momentin 4 kohdassa säädetyistä vaatimuksista.

17 §

Kelpoisuus jatkotutkintoon johtaviin opintoihin

Kelpoinen opiskelijaksi opintoihin, jotka johtavat yleisesikuntaupseerin tutkintoon, on henkilö, joka on suorittanut sotatieteiden maisterin tutkinnon Maanpuolustuskorkeakoulussa. Erityi-

sistä syistä voidaan yleisesikuntaupseerin tutkintoa suorittamaan hyväksyä hakija, jolla on muussa korkeakoulussa suoritettu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja jolla muutoin todetaan olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Tarvittaessa Maanpuolustuskorkeakoulu voi asettaa jatkoopinnoille esitietovaatimuksia ja ylempään korkeakoulututkinnon arvosanoille vähimmäisvaatimuksia.

Kelpoinen opiskelijaksi opintoihin, jotka johtavat sotatieteiden tohtorin tutkintoon, on henkilö, joka on suorittanut yleisesikuntaupseerin tutkinnon. Erityisistä syistä voidaan sotatieteiden tohtorin tutkintoa suorittamaan hyväksyä hakija, jolla on Maanpuolustuskorkeakoulussa tai muussa korkeakoulussa suoritettu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

18 § Opiskelijoiden määrän vahvistaminen

Puolustusvoimain komentaja vahvistaa puolustusvoimien toimintasuunnitelmassa vuosittain tutkintoja suorittamaan ja täydennyskoulutukseen hyväksyttävien opiskelijoiden määrän. Rajavartiolaitoksen esikunta vahvistaa rajavartiolaitoksessa palvelua varten hyväksyttävien opiskelijoiden määrän.

19 § Opiskelijaksi pyrkivän terveydentilataidot ja turvallisuusvelvoitteet

Maanpuolustuskorkeakoulu päättää 16 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksista. Opiskelijaksi pyrkivän

tulee antaa Maanpuolustuskorkeakoululle opiskelijaksi ottamisen arvioinnissa tarvittavat terveydentilaansa koskevat tiedot. Maanpuolustuskorkeakoulun määräämällä tavalla. Maanpuolustuskorkeakoulussa tehtävästä päihdetestauksesta säädetään 30 §:ssä.

Maanpuolustuskorkeakoulu pyytää opiskelijoiksi pyrkivistä turvallisuusvelvoitteista annetun lain (177/2002) mukaisen turvallisuusvelvoitteen.

5 luku Opiskelijoiden oikeudet ja velvollisuudet

20 § Opiskelijan ylläpito

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle annetaan opiskelun ajaksi maksutta majoitus, muonitus, vaatetus sekä opinto ja harjoitusvälineet. Puolustusministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin opiskelijan ylläpidon maksuttomasta toteuttamisesta.

21 § Päiväraha

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle opiskelijalle voidaan suorittaa kustannusten korvauksena päivärahaa, joka on suuruudeltaan vähintään 46 prosenttia kulloinkin voimassa olevasta valtion virkamiesten kokopäivärahasta. Päivärahan rahamäärästä ja maksamisen menettelystä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

22 §**Korvaus palvelusolosuhteista**

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalle opiskelijalle voidaan suorittaa vaativien palvelusolosuhteiden perusteella laskuvarjohyppyä, sukellusrahaa ja lentävän henkilöstön lisää. Vaativien palvelusolosuhteiden perusteella maksettavien korvausten rahamäärästä ja maksamisen menettelystä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

23 §**Matkustamiskustannusten korvaaminen**

Upseerin virkaan vaadittavia sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavia ja sotilasammattillisia opintoja suorittavalla opiskelijalla on oikeus saada vähintään kaksi valtion kustantamaa matkaa opiskelupaikan ja koti tai asuinpaikan välillä Suomessa jokaista täyttä opiskelukalenterikuukautta kohden.

Matkustamiskustannukset korvataan edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti. Matkustamiskustannukset ulkomailta ja ulkomaille korvataan vain, jos opiskelija asuu ulkomaille vakinaisesti. Vastaavalla tavalla korvataan tutkintoon kuuluvien kotimaan tai ulkomaan komennusmatkojen matkustamiskustannukset.

Matkustamiskustannusten korvaamisesta ja siihen liittyvistä menettelyistä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

24 §**Etuuksien verottomuus**

Edellä 20—23 §:ssä tarkoitetut etuudet eivät ole tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitettua veronalaista tuloa.

25 §**Opiskeluaika**

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijan tulee suorittaa tutkintoon johtavat ja sotilasammattilliset opinnot opetussuunnitelmassa määritellyssä ajassa.

26 §**Opiskelun keskeyttäminen**

Maanpuolustuskorkeakoulu voi keskeyttää opiskelijan hakemuksesta tämän opiskelun määräajaksi. Maanpuolustuskorkeakoulu voi omasta aloitteestaan keskeyttää opiskelijan opiskelun kerrallaan enintään yhden vuoden määräajaksi:

- 1) pitkäaikaisen sairauden vuoksi;
- 2) jos opiskelija ei kykene suorittamaan opintojaan hyväksytysti opetussuunnitelman mukaisesti;
- 3) opiskelijaan kohdistuvan rikostutkinnan ajaksi; tai
- 4) muusta 1—3 kohdassa säädettyyn rinnastettavasta painavasta syystä.

Maanpuolustuskorkeakoulu päättää opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta opiskelijan tullessa jatkamaan opiskeluaan. Opiskelun enimmäisaikaan ei lasketa 1 momentissa tarkoitettua aikaa, jona opiskelu on keskeytyneenä.

27 §

Opiskelu-oikeuden menettäminen

Opiskelija menettää opiskelu-oikeuden, jos hän:

1) on antanut Maanpuolustuskorkeakouluun pyrkiessään sellaisen väärän tai harhaanjohtavan tiedon taikka salannut sellaisen itseään koskevan seikan, joka olisi estänyt hänen valintansa opiskelijaksi;

2) on syylistynyt opintojen aikana rikokseen, joka osoittaa sopimattomuutta puolustusvoimien upseerin tai rajavartiolaitoksen upseerin virkaan taikka on muutoin käyttäytynyt puolustusvoimien upseerin tai rajavartiolaitoksen upseerin arvolle sopimattomalla tavalla; rikoksena tai sopimattomana käytöksenä on pidettävä erityisesti tekoa tai käytöstä, joka on omiaan vaarantamaan luottamusta puolustusvoimille ja rajavartiolaitokselle kuuluvien tehtävien rehelliseen, luotettavaan ja oikeudenmukaiseen hoitoon;

3) kieltäytyy 30 §:ssä tarkoitetusta päihdetestauksesta tai antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen;

4) laiminlyö toistuvasti taikka olennaisella tavalla opetukseen osallistumisen;

5) on toistuvasti taikka olennaisella tavalla rikkonut Maanpuolustuskorkeakoulun johtosääntöä;

6) ei jatka opiskeluaan 26 §:ssä tarkoitetun määräajan päätyttyä tai perusteita opiskelun jatkamiselle ei enää ole; taikka

7) ei ole suorittanut opintojaan opetus-suunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa, eikä Maanpuolustuskorkeakoulu erityisestä syystä myönnä hänelle lisäai-

kaa opintojen loppuun saattamiseen.

Edellä 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan ainoastaan upseerin virkaan johtavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavaan opiskelijaan. Opiskelu-oikeuden menettämisen edellytyksenä 1 momentin 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on, ettei sotilaskurinpitomenettelyssä määrättyä tai sotilas-oikeudenkäyntimenettelyssä tuomittua seuraamusta ole pidettävä riittävänä.

28 §

Menettely opiskelun keskeyttämistä tai opiskelu-oikeuden menettämistä koskevassa asiassa

Opiskelun keskeyttämisestä ja opiskelu-oikeuden menettämisestä päättää rehtori. Opiskelun keskeyttämisen tai opiskelu-oikeuden menettämisen syy on ilmoitettava opiskelijalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan panna muutoksenhausta huolimatta heti täytäntöön, jollei Maanpuolustuskorkeakoulu tai hallintooikeus toisin määrää. Jos opiskelu-oikeuden menettämistä koskeva päätös kumotaan, ylimääräisessä muutoksenhaussa poistetaan tai puretaan, Maanpuolustuskorkeakoulu päättää opiskelijan siihen mennessä suorittamien opintojen ja hankitun osaamisen tunnustamisesta myöhemmin vastaavien opintojen yhteydessä.

29 §

Palvelussitoumukset

Upseerin virkaan johtaviin sotatieteellisiin ja sotilasammattillisiin opintoihin hyväksytyn samoin kuin puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen tai puolustus-

ministeriön virassa olevan on annettava kirjallinen sitoumus siitä, että hän palvelee koulutustaan vastaavassa puolustusministeriön, puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen virassa tietyn vähimmäisajan (sitomusaika). Sitomusajan pituus on sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta, sotatieteiden tohtorin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta, sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittamisesta enintään kolme vuotta, yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään kolme vuotta sekä lentäjäksi ja tähtystäjäksi opiskeleva sotilasvirkaan koulutettavana oppilaana ja virassa yhteensä enintään 14 vuotta koulutuksen alkamisesta lukien. Sitoumus koskee tohtorin ja yleisesikuntaupseerin tutkinnon osalta vain täysin palkkaeduin tapahtuvaa opiskelua. Koulutuksesta aiheutuvia kohtuullisia kustannuksia vastaavista sitomusajoista säädetään tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

Jos edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö 1 momentissa tarkoitettuna aikana irtisanoutuu tai irtisanotaan taikka hän keskeyttää tai hänen opiskelunsa Maanpuolustuskorkeakoulussa keskeytetään hänestä itsestään johtuvan muun syyn kuin sairauden, meripalvelukelpoisuuden tai lentotaipumuksen puuttumisen takia, hänen on korvattava valtiolle se määrä, joka määräytyy tutkinnon lajin tai koulutuksen sisällön mukaan ja on enintään puolet valtiolle aiheutuneista koulutuskustannuksista. Jos opiskelu keskeytyy tai keskeytetään, päätöksen korvauksen perimisestä tekee Maanpuolustuskorkeakoulu. Virasta irtisanoutuessa tai irtisanottaessa vastaavan päätöksen tekee joukkoosasto. Tarkempia säännöksiä korvauksen määräytymisestä

ja perinnästä annetaan puolustusministeriön asetuksella.

Korvaus saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Rajavartiolaitoksen palvelussitoumuksista säädetään muutoin rajavartiolaitoksen hallinnosta annetussa laissa (577/2005).

30 §

Päihdetestaus

Opiskelijaksi hakeutuva on velvollinen osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön ja laboratoriohenkilökunnan tekemään päihdetestiin ennen opiskelijaksi hyväksymistä. Opintoja suorittava on velvollinen Maanpuolustuskorkeakoulun määräyksestä osallistumaan päihdetestiin myös opiskeluaikana tai siihen liittyvässä harjoittelussa, jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija esiintyy pähteiden vaikutuksen alaisena.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Terveydenhuollon ammattihenkilö voi luovuttaa Maanpuolustuskorkeakoululle kirjallisen johtopäätöksen päihdetestistä.

31 §

Opiskelijan ja opiskelijaksi pyrkijän terveydentilaa koskevien tietojen käsittely

Opiskelijan ja opiskelijaksi pyrkijän terveydentilaa koskevaa tietoa saavat Maanpuolustuskorkeakoulussa käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat taikka tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta,

opiskelun keskeyttämisestä tai opiskelu-oikeuden menettämisestä taikka antavat lausuntoja mainituista asioista. Maanpuolustuskorkeakoulun on säilytettävä terveydentilaa koskevat tiedot erillään muista henkilötiedoista. Terveydentilaa koskevat tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin.

32 §

Sotilaspuvun ja virkapuvun käyttö

Upseerin virkaan johtavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavan sekä puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen sotilasvirassa palvelevan opiskelijan on käytettävä koulutukseen osallistuessaan sotilaspuvua tai virkapuvua.

Sotilaspuvuista ja virkapuvuista sekä sotilaspuvun käyttämisestä määrää tarkemmin pääesikunta. Rajavartiolaitoksen Raja ja merivartiokoulussa annettavassa koulutuksessa sotilaspuvuista ja virkapuvuista sekä niiden käyttämisestä määrää tarkemmin rajavartiolaitos.

33 §

Muutoksenhaku

Maanpuolustuskorkeakouluun opiskelijaksi hakenut henkilö, jota ei ole 14 §:ssä tarkoitettussa menettelyssä hyväksytty opiskelijaksi, saa hakea Maanpuolustuskorkeakoululta kirjallisesti oikaisua asiassa annettuun päätökseen 14 päivän kuluessa valinnan tuloksen julkistamisesta. Valinnan tulosta ei saa oikaisu-pyyntöä johdosta muuttaa kenenkään opiskelemaan valitun vahingoksi.

Opiskelija saa hakea Maanpuolustuskorkeakoululta oikaisua myös opintosuorituksen arvosteluun 14 päivän kuluessa siitä kun opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen tai edellä tarkoitettu opintoja koskeva päätös tietoonsa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen, johon saa hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan hallinto-oikeudelta muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Opintosuoritusten arvostelua koskevaan oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Muuhun tässä laissa tarkoitettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee opiskelijaksi hyväksymistä tai opiskelu-oikeuden menettämistä tai opiskelun keskeyttämistä, ei saa hakea muutosta valittamalla.

6 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Johtosääntö ja työjärjestys

Sen lisäksi, mitä edellä 9 §:n 2 momentissa säädetään, Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen järjestelystä, opiskelijavalintamenettelystä, opiskelijoiden arvostelusta ja tarvittaessa muistakin opintoja koskevista asioista määrätään puolustusvoimain komentajan vahvis-

tamassa johtosäännössä. Toimivallasta antaa johtosäännössä tarkempia määräyksiä muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa annettavan sotatieteellisen opetuksen ohjauksesta säädetään 10 §:n 1 momentissa.

Maanpuolustuskorkeakoulun työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset hallinnosta, toimielinten tehtävistä ja toimivallasta. Työjärjestyksen hyväksyy rehtori.

35 § Oppilaskunta

Maanpuolustuskorkeakoulussa on oppilaskunta, johon voivat kuulua Maanpuolustuskorkeakoulun päätoimiset opiskelijat. Oppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoita.

Oppilaskunnan tehtävänä on valita opiskelijoiden edustajat Maanpuolustuskorkeakoulun 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin monijäsenisiin toimielimiin sekä osallistua Maanpuolustuskorkeakoulun muuhun toimintaan.

Oppilaskunnan tehtävänä on myös toimia jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiään.

Oppilaskunnan tehtävien toteuttamisesta aiheutuvat menot suoritetaan oppilaskunnan omaisuudesta ja toiminnasta saatavilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla, joita oppilaskunnalla on oikeus määrätä jäsentensä suoritettaviksi.

Maanpuolustuskorkeakoulun oppilaskunnalla on itsehallinto. Oppilaskun-

nan hallintoa varten on edustajisto ja hallitus. Oppilaskunnan hallinnosta määrätään tarkemmin oppilaskunnan säännöissä, jotka vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori.

Oppilaskunnan 2 momentin nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin muutoksenhausta Maanpuolustuskorkeakoulun tekemään päätökseen 33 §:ssä säädetään.

Oppilaskunnan toimintaan sovelletaan, mitä yhdistyslaissa (503/1989) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

36 § Rajavartiolaitoksen kuuleminen

Rajavartiolaitoksen esikuntaa on kuultava ennen kuin tehdään päätös rajavartiolaitoksen virkaan koulutettavan tai rajavartiolaitoksen virassa olevan opiskelijan valintaa tai oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa 4 ja 5 luvussa säädettyssä asiassa.

37 § Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen

Opiskelijalla on oikeus lukea osana suoritettavan tutkinnon oppimäärää hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa tai muussa oppilaitoksessaan suorittamiaan opintoja, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään opetussuunnitelman mukaisia ja joita ei ole käytetty toiseen aikaisemmin suoritettuun samantasoiseen tutkintoon. Opiskelija saa lukea hyväkseen tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella. Päätöksen aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta tekee Maanpuolustuskorkeakoulu.

Opintosuoritusten ja muun aiemman hankitun osaamisen tunnustamista haetaan Maanpuolustuskorkeakoululta kirjallisella hakemuksella. Hakemuksen yhteydessä tulee esittää aikaisempia suorituksia koskevat todistukset sekä tarvittaessa selvitys suoritettujen opintojen sisällöstä. Maanpuolustuskorkeakoulu antaa tarvittavat määräykset aiemmin suoritettujen opintojen ja aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen hakeemisesta.

7 luku

Voimaantulo

38 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammiukuuta 2009.

Opiskelija voidaan ottaa suorittamaan 14 §:n 1 momentissa tarkoitettua sotatieteiden kandidaatin tutkintoa, joka ei johda upseerin virkaan, ensimmäisen kerran kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Opiskelija, joka on aloittanut Maanpuolustuskorkeakoulussa tutkintoon johtavat opinnot ennen tämän lain voimaantuloa, jatkaa opintojaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Opiskelija siirtyy

kuitenkin jatkamaan opintojaan tämän lain mukaan, jollei hän ole suorittanut tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaista tutkintoa viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2009. Maanpuolustuskorkeakoulu määrää siirtymiseen liittyvistä järjestelyistä.

Siihen saakka, kunnes 35 §:n 5 momentissa tarkoitettu oppilaskunnan edustajisto ja hallitus on valittu, kuitenkin enintään 31 päivään joulukuuta 2010 saakka, oppilaskunnan hallintoa hoitavat opiskelijayhdistysten hallintoa hoitamaan valitut toimielimet. Siihen saakka, kunnes oppilaskunnan säännöt on vahvistettu, oppilaskunnassa noudatetaan soveltuvin osin opiskelijayhdistysten sääntöjä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

39 §

Kumoamissäännös

Tällä lailla kumotaan puolustusvoimista 31 päivänä toukokuuta 1974 annetun lain (402/1974) 10 a ja 10 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa 452/2001.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Ministeri
Jan Vapaavuori

Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain muuttamisesta (559/2016)

Helsingissä 29 päivänä kesäkuuta 2016

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain (1121/2008) 2, 10, 13, 27 ja 34 §, sellaisina kuin niistä ovat 13 § laissa 1618/2009 ja 34 § osaksi laissa 1618/2009, sekä

lisätään lakiin uusi 2 a ja 37 a § seuraavasti:

2 § Tehtävät

Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävänä on edistää sotatieteellistä tutkimusta ja antaa tutkimukseen ja alan parhaisiin käytäntöihin perustuvaa sotatieteellistä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa.

Maanpuolustuskorkeakoulu johtaa puolustusvoimien hallintoyksiköissä ja rajavartiolaitokseen kuuluvassa Raja- ja merivartiokoulussa annettavaa sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoihin sisältyvää opetusta. Maanpuolustuskorkeakoulu sovitaa yhteen hallintoyksiköissä ja Raja- ja merivartiokoulussa annettavan sotilasammattillisen opetuksen sotatieteellisiin tutkintoihin kuuluvan opetuksen kanssa. Sotilasammattillisia opintoja voidaan järjestää myös Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Tehtäviään hoitaessaan Maanpuolustus-

korkeakoulun tulee edistää elinikäistä oppimista, toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Maanpuolustuskorkeakoulun tulee järjestää toimintansa siten, että tutkimuksessa, koulutuksessa ja opetuksessa varmistetaan korkea kansainvälinen taso eettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen.

2 a § Toiminnan ohjaus ja tavoitteiden asettaminen

Pääesikunta vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun tutkintojen ja muun upseerin virkaan vaadittavan opetuksen yleiset tavoitteet. Pääesikunta yhteensovittaa upseerin virkaan vaadittavan opetuksen ja muun Maanpuolustuskorkeakoulussa annettavan opetuksen puolustusvoimien muun koulutuksen kanssa.

Puolustusministeriö vastaa yhteistyössä puolustusvoimien kanssa Maanpuolustuskorkeakoulun tiedepolitiikan kannalta keskeisten tavoitteiden asettamisesta sekä niiden toteutumisen seurannasta ja arvioinnista.

10 § Rehtori

Rehtori johtaa, ohjaa ja valvoo Maanpuolustuskorkeakoulun toimintaa. Reh-

tori ohjaa myös muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa toimeenpantavaa sotatieteellisiin tutkintoihin sisältyvää opetusta sekä upseerin virkaan vaadittavaa sotilasammattillista opetusta. Tarkempia määräyksiä muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa annettavan sotatieteellisen opetuksen sekä upseerin virkaan vaadittavan sotilasammattillisen opetuksen ohjauksesta annetaan johtosäännössä.

Maanpuolustuskorkeakoululle kuuluvat asiat ratkaisee rehtori, jollei laissa toisin säädetä. Työjärjestyksessä voidaan rehtorin toimivaltaan kuuluva asia antaa Maanpuolustuskorkeakoulun muun virkamiehen ratkaistavaksi, jos se on Maanpuolustuskorkeakoulun kannalta merkitykseltään vähäinen ja koskee:

- 1) henkilöstöhallintoa sekä muuta sisäistä hallintoa;
- 2) lausunnon tai selvityksen antamista tai esityksen tekemistä; tai
- 3) sisäisiä määräyksiä, jollei toimivalta niiden antamiseen tule laista.

Rehtorilla on oikeus ottaa ratkaistavakseen johtosäännössä tai työjärjestyksessä jonkun muun virkamiehen ratkaistavaksi määrätty asia.

13 § Henkilöstö

Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstö on puolustusvoimien viroissa. Maanpuolustuskorkeakoulussa voi olla myös työsuhteessa olevaa henkilöstöä. Virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään erikseen.

Professorin ja sotilasprofessorin tehtä-

vistä ja menettelystä professorin, sotilasprofessorin, apulaisprofessorin ja apulaissotilasprofessorin virkaa täytettäessä säädetään puolustusvoimista annetussa laissa.

27 § Opiskeluoikeuden menettäminen

Opiskelija menettää opiskeluoikeuden, jos hän:

- 1) on Maanpuolustuskorkeakouluun pyrkiessään antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon taikka salannut itseään koskevan seikan, jos oikean tiedon antaminen tai seikan kertominen olisi estänyt hänen valintansa opiskelijaksi;
- 2) on syyllistynyt rikokseen, joka osoittaa sopimattomuutta puolustusvoimien upseerin tai rajavartiolaitoksen upseerin virkaan, taikka on muutoin käyttäytynyt puolustusvoimien upseerin tai rajavartiolaitoksen upseerin arvolle sopimattomalla tavalla; rikoksena tai sopimattomana käytöksenä on pidettävä erityisesti tekoa tai käytöstä, joka on omiaan vaarantamaan luottamusta puolustusvoimille ja rajavartiolaitokselle kuuluvien tehtävien rehelliseen, luotettavaan ja oikeudenmukaiseen hoitoon;
- 3) kieltäytyy 30 §:ssä tarkoitettusta päihdetestauksesta tai antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen;
- 4) laiminlyö toistuvasti taikka olennaisella tavalla opetukseen osallistumisen;
- 5) rikkoo toistuvasti taikka olennaisella tavalla Maanpuolustuskorkeakoulun johtosääntöä;
- 6) ei jatka opiskeluaan 26 §:ssä tarkoitettua määräajan päätyttyä tai perusteita

opiskelun jatkamiselle määräajan päättynyttä ei enää ole;

7) ei ole suorittanut opintojaan opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa eikä Maanpuolustuskorkeakoulu erityisestä syystä myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen;

8) irtisanoo opiskeluoikeutensa.

Edellä 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan ainoastaan upseerin virkaan johtavia sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja suorittavaan opiskelijaa. Opiskeluoikeuden menettämisen edellytyksenä 1 momentin 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa on, ettei sotilaskurinpitomenettelyssä määrättyä tai sotilasoikeudenkäyntimenettelyssä tuomittua seuraamusta ole pidettävä riittävänä.

6 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Johtosääntö ja työjärjestys

Sen lisäksi, mitä 9 §:n 2 momentissa ja puolustusvoimista annetussa laissa säädetään, Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännössä määrätään Maanpuolustuskorkeakoulun professorin, sotilasprofessorin, apulaisprofessorin ja apulaissotilasprofessorin viran täyttömenettelystä, dosentin arvon myöntämis-

tä, puolustusvoimista annetun lain 38 a §:ssä tarkoitettujen asiantuntijoiden valinnasta, toiminnasta ja tehtävästä, opetuksen järjestelystä, opiskelijavalintamenettelystä, opiskelijoiden arvostelusta ja tarvittaessa muistakin opintoja koskevista asioista. Johtosäännön vahvistaa puolustusvoimain komentaja. Toimivallasta antaa johtosäännössä tarkempia määräyksiä muualla kuin Maanpuolustuskorkeakoulussa annettavan sotatieteellisen ja sotilasammattillisen opetuksen ohjauksesta säädetään 10 §:n 1 momentissa. Johtosäännöstä on ennen sen hyväksymistä pyydettyä puolustusministeriön lausunto.

Maanpuolustuskorkeakoulun työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset hallinnosta, toimielinten tehtävistä ja toimivallasta. Työjärjestyksen hyväksyy rehtori.

37 a §

Dosentin arvo

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori voi hakemuksesta myöntää dosentin arvon henkilölle, jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muulla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön sekä hyvä opetustaito.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2016.

Helsingissä 29 päivänä kesäkuuta 2016

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Puolustusministeri
Jussi Niinistö

Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008)

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty puolustusministeriön esittelystä, säädetään Maanpuolustuskorkeakoulusta 30 päivänä joulukuuta 2008 annetun lain (/2008) 6 §:n 2 momentin ja puolustusvoimista 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (551/2007) 36 §:n 2 momentin nojalla:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Opintojen järjestäminen

Sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkintoon sekä jatkotutkintoihin johtava opetus voidaan järjestää oppiainepohjaisesti tai koulutusohjelmoina.

2 §

Opintojen mitoitus

Opintojen mitoituksen peruste on opintopiste. Opintojaksot pisteytetään niiden edellyttämän työmäärän mukaan. Yhden lukuvuoden opintojen suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1 600 tunnin työpanos vastaa 60 opintopistettä.

3 §

Kielitaito

Opiskelijan tulee sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkin-

toon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa:

1) suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta; sekä

2) vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Opiskelijan tulee lisäksi upseerin virkaan vaadittavan sotatieteiden kandidaatin tai sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa upseerien suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (9/2004) säädetyn kielitaidon.

2 luku

Sotatieteiden kandidaatin ja sotatieteiden maisterin tutkinto

Sotatieteiden kandidaatin tutkinto

4 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon tavoitteet

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavan opetuksen tulee antaa opiskelijoille:

- 1) tutkintoon kuuluvien pää ja sivuaineiden tai niihin rinnastettavien kokonaisuuksien perusteiden tuntemus sekä edellytykset alan kehityksen seuraamiseen;
- 2) valmiudet tieteelliseen ajatteluun ja tieteellisiin työskentelytapoihin;
- 3) edellytykset ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ja jatkuvaan oppimiseen;
- 4) edellytykset soveltaa hankkimaansa tietoa työelämässä;
- 5) riittävä viestintä ja kielitaito.

5 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon sisältö

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtaviin opintoihin voi kuulua:

- 1) perus ja aineopinnot;
- 2) monitieteellisiä opintokokonaisuuksia;
- 3) kieli ja viestintäopinnot;
- 4) muita opintoja;
- 5) asiantuntijuutta kehittävää harjoittelua.

Oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perusopintojen laajuus on vähintään 25 opintopistettä. Oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden aineopintojen laajuus yhdes-

sä perusopintojen kanssa on vähintään 60 opintopistettä. Tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden aineopintoihin sisältyy vähintään 10 opintopisteen laajuinen oppinnäyte.

6 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittaminen

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava vähintään pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perus ja aineopinnot sekä kieli ja viestintäopinnot.

Opiskelijan on osoitettava saavutaneensa tutkinnot, opinnoille ja oppinnäytteelle asetetut tavoitteet sekä 3 §:ssä tarkoitetun kielitaidon. Opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä oppinnäytteen alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

7 §

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon laajuus

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 180 opintopistettä. Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää koulutuksen siten, että tutkinto voidaan suorittaa päätoimisesti opiskellen kolmessa lukuvuodessa.

Sotatieteiden maisterin tutkinto

8 §

Sotatieteiden maisterin tutkinnon tavoitteet

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavan opetuksen tulee antaa opiskelijoille:

- 1) pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden hyvä tuntemus sekä sivuaineiden perusteiden tuntemus;
- 2) valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen;
- 3) valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä;
- 4) valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen;
- 5) hyvä viestintä ja kielitaito.

9 § Sotatieteiden maisterin tutkinnon sisältö

Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtaviin opintoihin voi kuulua:

- 1) perus ja aineopinnot sekä syventäviä opintoja;
- 2) kieli ja viestintäopinnot;
- 3) monitieteisiä opintokokonaisuuksia;
- 4) muita opintoja;
- 5) asiantuntijuutta syventävää harjoittelua.

10 § Sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittaminen

Sotatieteiden maisterin tutkintoa varten opiskelijan on suoritettava vähintään pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden syventävät opinnot sekä tutkintoon kuuluva valvottu harjoittelu.

Opiskelijan on suoritettava myös riittävät sivuaineopinnot, jollei niitä ole suoritettu alempaan korkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa.

Opiskelijan on osoitettava saavutaneensa tutkinnolle, opinnoille ja opinnäytteelle asetetut tavoitteet sekä 3 §:ssä tarkoitetun kielitaidon. Opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen alaan sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Opiskelijan ei tarvitse osoittaa suomen tai ruotsin kielen taitoa samalla kielellä suoritettavaa ylempää korkeakoulututkintoa varten annettavassa kypsyysnäytteessä, jos hän on osoittanut kielitaidonsa alemmaa korkeakoulututkintoa varten antamassaan kypsyysnäytteessä.

11 § Sotatieteiden maisterin tutkinnon laajuus

Sotatieteiden maisterin tutkintoon vaadittavien opintojen laajuus on 120 opintopistettä. Maanpuolustuskorkeakoulu järjestää koulutuksen siten, että tutkinto voidaan suorittaa päätoimisesti opiskellen kahdessa lukuvuodessa.

Perus ja aineopinnoilla on 5 §:n 2 momentissa tarkoitetut vähimmäislaajuuudet. Syventävien opintojen laajuus on vähintään 60 opintopistettä. Tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden syventäviin opintoihin sisältyy vähintään 30 opintopisteen laajuinen opinnäyte.

3 luku**Sotatieteellinen jatkokoulutus****12 §****Sotatieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteet**

Sotatieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija:

- 1) perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalaansa piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa;
- 2) perehtyy hyvin oman alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin;
- 3) saavuttaa sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

13 §**Yleisesikuntaupseerin tutkinnon sisältö ja laajuus**

Yleisesikuntaupseerin tutkinto suunnitellaan ja järjestetään siten, että opiskelijat saavuttavat ylimpiin upseerin tehtäviin vaadittavat tiedot ja taidot sekä tutkijavalmiudet.

Yleisesikuntaupseerin tutkintoon kuuluu järjestelmällinen teoreettinen ja käytännöllinen syventyminen erikoisalaan, tutkimus omalta erikoisalalta ja erikoisalan ohjattu työkokemus. Tutkinnon laajuus on vähintään 140 opintopistettä.

14 §**Yleisesikuntaupseerin arvo**

Yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittaneella upseerilla on yleisesikuntaupseerin arvo.

15 §**Sotatieteiden tohtorin tutkinnon sisältö**

Sotatieteiden tohtorin tutkinnon suorittamiseksi jatkokoulutukseen otetun opiskelijan tulee:

- 1) suorittaa jatkokoulutuksen opinnot;
- 2) osoittaa tutkimusallallaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua; sekä
- 3) laatia väitöskirja ja puolustaa sitä julkisesti.

Väitöskirjaksi voidaan hyväksyä myös useita tieteellisiä julkaisuja tai julkais tavaksi hyväksyttyjä käsikirjoituksia ja niistä laadittu yhteenveto, jossa esitetään tutkimuksen tavoitteet, menetelmät ja tulokset, tai muu vastaava tieteelliset kriteerit täyttävä työ. Julkaisuihin voi kuulua yhteisjulkaisuja, jos väittelijän itsenäinen osuus on niissä osoitettavissa.

4 luku**Erinäisiä säännöksiä****16 §****Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstö**

Maanpuolustuskorkeakoulussa on professoreita, dosentteja ja muuta opetus ja tutkimushenkilöstöä sekä henkilöstöä muiden tehtävien hoitamista varten.

17 §
Tutkintotodistus ja todistus
sotilasammattillisista opinnoista

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa opiskelijalle hänen suorittamastaan tutkinnosta tutkintotodistuksen, josta tulee käydä ilmi:

- 1) tutkintonimike ja koulutusala;
- 2) tutkinnon pääaine tai siihen rinnastettava kokonaisuus taikka koulutusohjelma;
- 3) tutkinnon keskeinen sisältö;
- 4) opiskelijan osoittama kielitaito. Maanpuolustuskorkeakoulun jatkokoulutuksena suoritetusta tutkinnosta antamaan todistukseen sovelletaan, mitä 1 momentin 1–4 kohdassa säädetään.

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa pyynnöstä opiskelijalle todistuksen hänen suorittamistaan opinnoista myös opiskelun aikana.

Maanpuolustuskorkeakoulu antaa henkilölle, joka on suorittanut Maanpuolustuskorkeakoulussa tutkinnon tai opintoja, tutkintotodistuksen tai todistukseen erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitetun liitteen, jossa annetaan riittävät tiedot Maanpuolustuskorkeakoulusta samoin kuin tutkintotodistuksessa tai todistuksessa tarkoitetuista opinnoista tai opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä.

Puolustushaarakoulu antaa erillisen todistuksen sotilasammattillisista opinnoista tai opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta Suomen koulutusjärjestelmässä.

18 §
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2008

Ministeri
 Jan Vapaavuori

Vanhempi hallitussihteeri
 Minnamaria Nurminen

Maanpuolustuskorkeakoulu
PL 7
00861 Helsinki
Suomi Finland

www.mil.fi

Nidottu: ISBN 978-951-25-2886-8 (Nid)
Sähköinen: ISBN 978-951-25-2887-5 (PDF)

Painopaikka:
Juvenes Print Tampere 2017

Puolustusvoimat
puolustusvoimat.fi